

Klippans kommun

Allmän beskrivning

Större delen av Klippans kommun ligger inom nordvästra Skånes mellanbygder. Landskapet består av småskalig odlingsmark omväxlande med bok- och barrskog. I söder är den skogklädda Söderåsen ett markant inslag i landskapsbilden och här finns mycket höga biologiska naturvärden. Längs Rönneå och Bäljane å finns marker med stort inslag av ek och mycket höga naturvärden. Längst i väster flyter Rönne å fram över Ängelholmsslätten och större delen av kommunen ligger inom Rönneåns avrinningsområde. Flera biflöden, som Klingstorpabäcken, Bäljane å och Pinnån, kommer uppifrån skogsbygderna i norr och andra, som Skärån och Klövabäcken, rinner till söderifrån. Flera av vattendragen har mycket god vattenkvalitet och hyser krävande och sällsynta växt- och djurarter. Tre vattenkraftverk vid Klippan i Rönne å håller på att öppnas upp, vilket kommer att ge fria vandringvägar och bidra till att fisk når tidigare oåtkomliga lekområden samt att den biologiska mångfalden kommer att öka i den uppströmsliggande huvudfåran och dess biflöden. Våtmarker förekommer sparsamt och bara ett fåtal är opåverkade av utdikning och torvtäkt. De båda Sorrödssjöarna strax norr om Ljungbyhed är de enda större sjöarna i kommunen. Naturbetesmarker har nästan helt försvunnit på grund av ändrad markanvändning. I de norra skogrika trakterna domineras landskapet av ett småskaligt ägomönster. Söderåsen är rik på bokskogar, men även i kommunens centrala delar finns många bokskogspartier. Rönne ås dalgång blev mycket tidigt koloniserad, vilket framgår av den stora mängden fornlämningar från alla förhistoriska perioder. I slättlandet ligger byarna tätt och är stora, medan ett system av ensamgårdar utbreder sig i mer marginella trakter. I gränzonen mellan slätt och mellanbygd ligger flera gods, som präglar det omgivande landskapet. Klippans Pappersbruk etablerades tidigt och är än idag en välbevarad bruksmiljö. När järnvägen byggdes blev Klippan stationssamhälle och sedermera kommunens centralort. De viktigaste större naturområden i kommunen är Söderåsens nationalpark i söder, sandmarkerna kring Ljungbyhed, hagmarkerna kring Herrevadskloster och Rönneådalens naturbetesmarker och äldre skogspartier samt Rönneåns vattendragssystem, som är ett av få svenska vattensystem som hyser samtliga sju inhemska sötvattenlevande stormusslor. Dessutom går den starkt hotade havsnejonöga upp i åsystemet för lek.

Biologiskt särskilt värdefulla områden

Klass 1

KLI001 Söderåsens nationalpark

KLI002 Traneröds mosse

KLI003 Klöva hallar och Klövabäcken

KLI004 Varshultamyren

KLI005 Herrevadskloster

KLI006 Rönne å vid Anderstorp

KLI007 Klingstorpabäcken

KLI008 Klippans pappersbruk

KLI009 Rönneådalen och Risebergagården

KLI010 Rönne å

Klass 2

KLI011 Söderåsens norra sluttning

KLI012 Bonnarps hed och Ljungbyheds flygfält

KLI013 Juskushall och Räfshalen

KLI014 Linneröd

KLI015 Ekhage väster om Bjärsgård

KLI016 Tranhults bokskog

KLI017 Bjärsgård

KLI018 Syrkhultamossen

KLI019 Bokskogar vid Björnkärr

KLI020 Jällabjär

KLI021 Pinnån

KLI022 Bäljane å

KLI023 Skäråns nedre del

KL1001 Söderåsens nationalpark (klass 1)

Foto: Åsa Elfström/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Mycket höga biotop- och artvärden som har motiverat bildande av nationalparken Söderåsen. Ett av Skånes viktigaste områden för bokskogsbiotoper och bokskogarter samt en djup sprickdal med unikt mikroklimat. Avgränsningen av klass 1 skiljer sig något från det regionala naturvårdsprogrammet från 1996 genom att då var endast de centrala ravinerna klass 1 och omgivande bokskogar klass 2 medan bedömningen idag är att hela nationalparken är klass 1. När nationalparken bildades var stora delar av området produktionsskog som sedan dess succesivt har omförts till bokskog och tidigare brukade bokskogar har fått ett större inslag av död ved och för den biologiska mångfalden värdefulla strukturer.

Beskrivning

Skärålsravinen består av en nära 100 meter djup och mäktig sprickdal, som sicksackformigt skär djupt in i urbergshorsten Söderåsen. Sprickdalen har bildats genom rörelser i jordskorpan, då svaghetszoner som funnits i berget har spruckit. Sin nuvarande form har ravinen fått genom erosion av is och rinnande vatten, genom frostsprängning och annan vittring i berget. Här finns också mycket välbevarade erosions- och vittringsformer bland annat från glacial tid. Till de mest intressanta av dessa hör geologiska formationer som hängande dalar, talusbranter, nivationsnischer, glacialnischer och terrasser. Långt nere i botten av Skärålsravinen rinner Skärån, vars rena och kalla vatten hyser ett sällsynt rikt djurliv. Klimatet nere i ravinen skiljer sig från omgivningarna med sval och fuktig sommar, vilket gett upphov till en rikedom av mossor, lavar och ormbunkar med inslag av arter som normalt växer i våra fjälltrakter. Rasbranterna utgör också livsmiljö för sällsynta arter som bl.a. tapetserarspindeln som bara finns på en handfull lokaler i landet. I Skäråns syrerika vatten finns en lokal stam av öring och ett stort antal

arter av främst bäcksländor. Inom miljömålet ”Levande sjöar och vattendrag” är hela Söderåsen med de mindre vattendragen i åtanke utpekad av Naturvårdsverket som ett regionalt värdefullt område och de större vattendragen som Skärån (övre delen) är utpekade som nationellt särskilt värdefulla vatten avseende naturvärden. Vid Skärån kan man påträffa forsärla, kungsfiskare och strömstare. Forsärlan häckar i området. På de branta sluttningarna finns naturskogspartier av olika typer, främst hedbokskog och ängsbokskog, men även partier med avenbokskog, hassellundar, alkärr och lövblandskog. I området finns en rik fauna med häckande fågelarter som stenknäck, mindre flugsnappare, mindre hackspett, skogsduva och korp. Nere i dalgången är kulturspåren många med stengården, lövängsrester och mindre partier med öppna mader. Floran är rik med arter som trolldruva och aklejruta. Även svampfloran hyser många sällsynta arter som till exempel sydlig sotticka, skinntagging och koralltaggsvamp. Sluttningarna och platån kring Skärälidsravinen består främst av omfattande hedbokskogar med varierande grad av kulturpåverkan. Trots skogsbruk, vägar och enstaka bebyggelse är området som helhet relativt opåverkat. Förekomsten av mycket gamla odlingsrösen och andra kulturspår visar på ett tidigare mer öppet landskap, som har slutit sig efter skogsbetets och torpbebyggelsens upphörande. Den glesa och spridda bokskogen har förmodligen en mycket lång kontinuitet och skogen i branterna har troligen aldrig avverkats. Tillsammans med bokskogarna på andra sidan kommungränserna bildar området det största ädellövskogsområdet i landet. Uppe på Söderåsen, väster om Skärälid, ligger en gammal utmarksrest med en och björnbär i buskskiktet och någon enstaka björk i trädskiktet. I den norra delen finns en brant och stenrik sluttning. En vattensamling finns också i området. Fältskiktet domineras av gräsheds- och fuktängsvegetation med bland annat knägräs, hirsstarr, stenmåra, gråfibbla, ängsvädd, ljung, krypvide, spikblad och blåbär. I området ligger också den anlagda Skärdammen som bl.a. hyser häckande sångsvan. Nationalparken är en av Sveriges mest välbesökta med uppemot en halv miljon besökare om året.

Biotopvärde

Ädellövskogar med lång kontinuitet och ett mycket stort inslag av värdefulla strukturer och substrat som bland annat rikligt med död ved, fuktiga klippytor, speciellt mikroklimat i ravinen med mera. I området finns också det värdefulla vattendraget Skärån med biflöden samt alsumpskogar och fuktängar längs med ån.

Artvärde

Ett mycket stort antal naturvårdsarter varav cirka 200 rödlistade arter har noterats från nationalparkens del i Klippans kommun sedan 1990. Bland dessa finns ett tiotal kärlväxter, nio mossor, ett 30-tal lavar, ett 50-tal svampar, 47 evertebrater, två mollusker, ett 40-tal fågelarter och fyra fladdermöss. Bland de hotade arterna kan nämnas lungrot (VU), småvänderot (VU), stigrostmossa (EN), skugglobmossa (EN), pepparporella (VU), blockskapania (VU), klippzonlav (EN), sydlig blekspik (EN), liten blekspik (VU), alléaggglav (EN), savlundlav (EN), ädellav (EN), örtlav (EN), nunnespindling (VU), svartfjällig musseron (VU), kanelticka (VU), orange bokticka (EN), korallkremla (VU), bokblombock (VU), röd ögonknäppare (EN), gropig blombagge (EN), bokantennmal (VU), tapetserarspindel (VU), bukspolsnäcka (VU) och lamellsnäcka (VU). Till de häckande rödlistade fåglarna i området hör bl.a. entita (NT), mindre hackspett (NT) och svartvit flugsnappare (NT).

Ekologiska samband

Området ingår i en större värdetrakt för ädellövskog och har samband med andra viktiga kärnområden på Söderåsen. Området ingår även delvis i värdetrakter för sumpskog i GI:s planeringsunderlag. Flera av vattendragen ingår i limnisk värdetrakt och är via Skärån spridningslänkar till Rönne å.

Förutsättningar för bevarande

Nationalparken ger goda förutsättningar för bevarande. Bevarande av gamla träd och död ved. Omförande av barrskog till ädellövskog. Veteraniseringsåtgärder i yngre bokbestånd för att påskynda utvecklingen av värdefulla strukturer. Fortsatt slätterhävd på fuktängen vid Skärån. Ingen negativ påverkan på vattendragens hydrologi, morfologi eller vattenkvalitet. Kanalisering och informering av besökare för att minska slitage och störningar i känsliga områden.

Status

- Hela området ingår i nationalparken Söderåsen (2001).
- Hela området ingår i Natura 2000-området Söderåsen SE0420154 (2004).
- Hela området är av riksintresse för naturvården, Söderåsen med vattendrag och Jällabjär (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Söderåsen (2014).
- Hela området ingår i landskapsbildsskyddsområdet Söderåsen mellan Skärålid och Västra Sönnarslövs kyrka (1970).
- Skärån är utpekad som nationellt särskilt värdefullt vatten med avseende på naturvärde inom miljökvalitetsmålet levande sjöar och vattendrag.
- Strandskydd längs vattendragen (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Brunet, J., Isacsson, G., Holmström, E & Schäffer, P. 2008. Högstubbar och vedskalbaggar i Söderåsens bokskogar - mönster på landskapsnivå och rekommendationer för naturhänsyn i brukad ädellövskog. Arbetsrapport nr 37, Institutionen för sydsvensk skogsvetenskap SLU Alnarp.
- Brunet, J & Oleskog, G. 2007. Inventering av lövplantor och vegetation inom LIFE-projekt S/8483 - ”Restaurering av lövskog i Söderåsens nationalpark”. Arbetsrapport nr 32, Institutionen för sydsvensk skogsvetenskap SLU Alnarp.
- Eklöv, A. 2000. Inventering av fiskfauna, bottenfauna och vattenbiotop - Söderåsen 2000.
- Ekologgruppen. 2007. Bottenfaunan i fyra vattendrag på Söderåsen. Länsstyrelsen Skåne.
- Fiskesjö, O. (red), Malmqvist, A & Weibull, H. 2007. Inventering av skogliga värdekärnor, lavar och mossor i Söderåsens nationalpark. Naturvårdsverket.
- Gerell, R & Fiskesjö, O. 2010. Fladdermöss i Söderåsens nationalpark 2008. Rapport 2010:14, Länsstyrelsen Skåne.
- Klippans kommun. 2019. Naturvårdsprogram för Klippans kommun.

- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2010. Bottenfauna och påväxtalger i några vattendrag i Söderåsens nationalpark 2007. Rapport 2010:12, Länsstyrelsen Skåne.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Söderåsen SE0420154.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kulturmiljöprogram: Skärålid - Söderåsen. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Nationellt värdefulla och särskilt värdefulla vatten. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Naturvårdskonsult Gerell. 2011. Inventering av barbastell i Skåne 2007 – 2009. Rapport 2011:10, Länsstyrelsen Skåne.
- Naturvårdskonsult Gerell. 2016. Områdesvis uppföljning av fladdermöss, Söderåsens nationalpark. På uppdrag av Länsstyrelsen Skåne.
- Naturvårdsverket. 2001. Skötselplan för Söderåsens nationalpark.
- Olsson, K-A. m.fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Sveriges riksdag. 2001. Regeringens proposition 2000/01:82. Söderåsens nationalpark.
- VISS. 2022. Skärån. MS_CD: WA32370039 VISS EU_CD: SE621643-134041. VattenInformationssystem Sverige hemsida.

KL1002 Traneröds mosse (klass 1)

Foto: Alex Regnér / Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden med en av Skånes sydligaste högmossar utan större påverkan. Den bredare naturvärdesbedömningen i det regionala naturvårdsprogrammet från 1996 var också klass 1. Klövbäcken har pekats ut som ett nationellt särskilt värdefullt vatten med avseende på naturvärde av Naturvårdsverket i arbetet med miljömålet ”Levande sjöar och vattendrag”.

Beskrivning

Traneröds mosse, som ligger mitt uppe på Söderåsen, är i stort sett opåverkad av torvtäkt och dikning. Det är en av ytterst få relativt intakta högmossar i den nemoral zonen. Mossen delas av kommungränsen mellan Svalövs och Klippans kommuner. Omgivningarna består främst av uppvuxna granplanteringar med en krans av björkskog. Det skoglösa mosseplanet består av ristuvsväxtvegetation med inslag av topogena kärr och sumpskogstäckta ytor. På de torra tuvorna växer ljung och klockljung, medan höljorna nästan ständigt är blöta. Laggarna är oftast utbildade som fattigkärr med flaskstarr, trådstarr, blåttåtel och vitmossor. Här finns även missne, vitag och myrlilja. Andra vanligt förekommande arter på Traneröds mosse är tuvsäv, tuvull, rosling, tranbär och rundsileshår. Mossens mäktigaste lagerföljd är 18 meter djup. I norr finns den så kallade Ekebacken. Här finns många flerstammiga äldre träd och en del död ved. Öster om mossen finns även ett värdefullt kulturlandskap med bevarade naturbetesmarker. I den norra delen av Traneröds mosse finns ett gammalt dikessystem. Klövbäcken som är utpekad som ett nationellt särskilt värdefullt vatten med avseende på naturvärde startar här. Området är etablerat som strövområde och nyttjas även som exkursionslokal för studenter.

Biotopvärde

En av de sydligaste relativt orörda högmossarna i landet. I området finns även ett mindre inslag av naturbetesmark.

Artvärde

Ett stort antal naturvårdsarter varav ett 20-tal rödlistade arter har noterats sedan 1990 i den del av Traneröds mosse som ligger i Klippans kommun. Bland dessa finns mindre blåvinge (NT), buskskvätta (NT), mindre hackspett (NT), spillkråka (NT) och talltita (NT).

Ekologiska samband

Myrmarkerna ligger relativt isolerade i landskapet. Området ingår i värdetrakt för sumpskog och ädellövskog i GI:s planeringsunderlag. Spridningsmöjligheter finns till andra gräsmarker på Söderåsen för arter knutna till naturbetesmarkerna. Vattendragen ingår i limniska värdetrakter och är spridningslänkar till Skärån och Rönne å.

Förutsättningar för bevarande

Förutsättningarna för bevarande är goda genom naturreservatet. Ingen negativ påverkan på hydrologin. Fortsatt betesdrift utan gödselpåverkan i betesmarkerna. Bevarande av gamla träd och död ved.

Status

- Området ingår i Natura 2000-område Traneröds mosse SE0430106 (2004).
- Området ingår i naturreservatet Traneröds mosse, Grindhus och Lilla Klåveröd (2006).
- Hela området är av riksintresse för naturvården, Söderåsen med vattendrag och Jällabjär (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Söderåsen (2014).
- Området ingår i landskapsbildsskyddsområdet Söderåsen (1971).
- Området ingår i myrskyddsplanen, Traneröds mosse (2007).
- Klövbäcken är utpekad som nationellt särskilt värdefullt vatten med avseende på naturvärde inom miljö kvalitetsmålet levande sjöar och vattendrag.
- Strandskydd längs vattendragen (upp till 100 meter).

Referenser

- Arnström, T. 1989. Traneröds mosse. Beskrivning av natur- och kulturförhållanden samt plan för skötsel och underhåll. Länsstyrelsen Malmöhus län.
- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Johansson, J. 2015. Tjäderskogar och orrmyrar – ett landskapsperspektiv på Nordskånes skogsbygd. LONA-projekt 2013–2014. Hässleholms och Örkelljunga kommuner.
- Klippans kommun. 2019. Naturvårdsprogram för Klippans kommun.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2006. Bildande av naturreservatet Traneröds mosse, Grindhus och Lilla Klåveröd.

- Länsstyrelsen Skåne. 2006. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Traneröds mosse, Grindhus och Lilla Klåveröd.
- Länsstyrelsen Skåne. 2016. Bevarandeplan för Natura 2000-område Traneröds mosse SE0430106.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Nationellt värdefulla och särskilt värdefulla vatten. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Naturvårdsverket. 2007. Myrskyddsplan för Sverige. Objekt i Skåne län. Rapport 5670.
- Olsson, K-A. m.fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- VISS. 2022. Klövbäcken. MS_CD: WA70766331 VISS EU_CD: SE622008-133273. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.

KL1003 Klöva hallar och Klövbäcken (klass 1)

Foto: Mats Sjöberg/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Mycket höga biotop- och artvärden som har motiverat Natura 2000-område och naturreservat. Nere i ravinen finns ett relativt opåverkat vattendrag och ett speciellt mikroklimat. Områdets storlek och kontinuitet bidrar till den höga klassningen. Inom miljömålet ”Levande sjöar och vattendrag” är hela Söderåsen med de mindre vattendragen i åtanke utpekade av Naturvårdsverket som ett regionalt värdefullt område och de större vattendragen som Klövbäcken är utpekade som nationellt särskilt värdefulla vatten avseende naturvärden. Den bredare naturvärdesbedömningen i det regionala naturvårdsprogrammet från 1996 var också klass 1.

Beskrivning

Klöva hallar är en storslagen sprickdal, som i sicksackform skär cirka tre kilometer in i Söderåsen och har stora likheter med Skäralidsravinen. I botten av den djupa ravinen rinner Klövbäcken med rent, kallt vatten och intressanta växter och djur. Här påträffas insekter, som normalt lever i våra fjälltrakter, men som trivs här tack vare det kyliga klimatet nere i de djupa sprickdalarna. En del av dessa arter är så kallade istidsrelikter som har överlevt i området sedan den senaste istiden. Svampfloran är rik med arter som mandelrisk, gaffelrisk, puckelmusseron, rynkad spindling och honungstråding. Här finns också en rikedom på mossor, lavar och ormbunkar med flera sällsynta arter. Klövbäcken är artrik gällande dag-, natt- och bäcksländor. Här finns den ovanliga dagsländan *Rhithrogena germanica* och jättebäcksländan *Dinocras cephalotes*. Flodnejonöga går upp i Klövbäcken för lek och andra arter som finns i vattendraget är t.ex. bäcknejonöga, elritsa, öring och ål. Strömstare och forsärla uppehåller sig också vid Klövbäcken. De branta sluttningarna är till stor del klädda med hedbokskog, som växer i talusbrantens blockhav. Gamla träd, torrträd och lågor förekommer främst i sluttningarna och nere i dalbotten och är hemvist för flera sällsynta skalbaggar och vedsvampar. Ovanför ravinkanten fortsätter skogsområden med olika träslag. Halva området ligger i Svalövs kommun.

Biotopvärde

Ädellövskog med lång kontinuitet och opåverkat vattendrag. Ett stort antal värdefulla strukturer i form av gamla träd, död ved, fuktiga klippbranter, bäckravin och fuktigt lokalklimat.

Artvärde

Ett mycket stort antal naturvårdsarter och ett 70-tal rödlistade arter har noterats från den del av området som ligger i Klippans kommun. Bland dessa finns många lavar, svampar och insekter som bland annat savlundlav (EN), röd pysslingslav (VU), klosterlav (VU), sydlig gyllingspindling (VU), rosensopp (EN), violgubbe (VU), skillerticke (VU), röd ögonknäppare (EN) och kolsvart brunbagge (EN). Här finns också rödlistade mossor som stor bandmossa (NT), stigrostmossa (EN) och pepparporella (VU). Bland häckfåglarna finns entita (NT), mindre hackspett (NT) och spillkråka (NT). Havsnejonöga (EN) leker i Klövbäcken.

Ekologiska samband

Området ingår i värdetrakt för ädellövskog i GI:s planeringsunderlag och är ett viktigt kärnområde med spridningssamband till andra ädellövskogar på Söderåsen. Vattendragen ingår i limnisk värdetrakt och Klövbäcken är spridningslänk till Rönne å.

Förutsättningar för bevarande

Förutsättningarna för bevarande är goda genom naturreservatet. Bevarande av gamla träd och död ved. Ingen negativ påverkan på vattendragets hydrologi, morfologi eller vattenkvalitet. Bibehållande av naturlig flödesregim, fria vandringsvägar och förekomst av död ved i bäcken.

Status

- Området ingår i Natura 2000-område Klövbäcken SE0430104 (2004).
- Området ingår i naturreservatet, Klöva hallar (2012).

- Hela området är av riksintresse för naturvården, Söderåsen med vattendrag och Jällabjär (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Söderåsen (2014).
- Hela området är landskapsbildsskyddsområde, Söderåsen mellan Skärалid och Västra Sönnarslövs kyrka (1970).
- En mindre del av klövahallar är fågelskyddsområde med tillträdesförbud under perioder.
- Strandskydd längs Klövbäcken (upp till 300 meter).
- Klövbäcken är utpekad som nationellt särskilt värdefullt vatten med avseende på naturvärde inom miljö kvalitetsmålet levande sjöar och vattendrag.
- Stora delar av området ingår i vattenskyddsområdet Klintarp (2003).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Dahlberg, CJ. 2011. Vedlevande skalbaggar i Klöva hallars bokskogar. Göteborgs universitet.
- Eklöv, A. 2000. Inventering av fiskfauna, bottenfauna och vattenbiotop - Söderåsen 2000.
- Ingvert, C. 2005. Skånska ädellövskogar. Svensk Mykologisk Tidskrift 26 (2): 49–60.
- Klippans kommun. 2019. Naturvårdsprogram för Klippans kommun.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2012. Bildande av naturreservatet Klöva hallar.
- Länsstyrelsen Skåne. 2012. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Klöva hallar.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Klövbäcken SE0430104.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Nationellt värdefulla och särskilt värdefulla vatten. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. M fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- VISS. 2022. Klövbäcken. MS_CD: WA70766331VISS EU_CD: SE622008-133273. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.

KL1004 Varshultamyren (klass 1)

Foto: Kristian Nilsson / Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotopvärden som har motiverat Natura 2000-område och naturreservat. Den bredare naturvärdesbedömningen i det regionala naturvårdsprogrammet 1996 var också klass 1 och bygger på den nationella våtmarksinventeringen.

Beskrivning

Varshultamyren är en svagt välvd mosse i nordöstra delen av kommunen, på gränsen till Perstorps kommun. Större delen av området ligger i Perstorps kommun. Mosseplanet är huvudsakligen öppet och hyser arter som dystarr, hjortron, kråkbär, ljung, rundsileshår, tranbär, tuvsäv, tuvull, vitag samt vitmossor av olika arter. Randskogen domineras av tall och björk med ett visst inslag av gran. I norr finns en del alsumpskog. Läs mer om området i Perstorps kommun.

Habitatvärde

Stor relativt opåverkad högmosse.

Artvärde

Inga rödlistade arter finns noterade från Klippans kommuns del av mossen, men från mossen som helhet har ett tiotal rödlistade arter noterats sedan 1990. Bland de rödlistade arter som förekommer även i Klippans del av mossen finns tofsvipa (VU), spillkråka (NT) och gulsparv (NT).

Ekologiska samband

Området ingår i värde-trakter för våtmark och sumpskog i GI:s planeringsunderlag med spridningssamband till bl.a. närliggande Varshulta mosse i nordöst. Limniska spridningslänkar finns till Rönne å via bl.a. Bäljane å.

Förutsättningar för bevarande

Goda förutsättningar för bevarande genom naturreservatet. Bevara gamla träd och död ved. Ingen påverkan på hydrologin.

Status

- Stora delar av området i norr ingår i Natura 2000-området Varshultamyren SE0420320 (2004).
- Hela området ingår i naturreservatet Varshultamyren (2014).
- I norr är området av riksintresse för naturvården, Varshultamyren (2000).
- Stora delar av området i norr ingår i myrskyddsplanen, Varshultamyren (2007).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Götbrink, E. 2004. Test av fältmanual för uppföljning och basinventering i fyra våtmarkstyper inom Natura 2000. Länsstyrelsen Jönköping.
- Klippans kommun. 2019. Naturvårdsprogram för Klippans kommun.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2005. Bevarandeplan för Natura 2000-område Varshultamyren SE0420320.
- Länsstyrelsen Skåne. 2014. Bildande av naturreservatet Varshultamyren.
- Länsstyrelsen Skåne. 2014. Fastställande av skötselplan för naturreservatet Varshultamyren.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Naturvårdsverket. 2007. Myrskyddsplan för Sverige. Objekt i Skåne län. Rapport 5670.
- Perstorps kommun. 2021. Naturvårdsprogram Perstorps kommun.
- VISS. 2022. WA72925980. MS_CD: WA72925980 VISS EU_CD: NW623194-134167. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.

KL1005 Herrevadskloster (klass 1)

Foto: Mona Persson / Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden som har motiverat Natura 2000-område och naturreservat. Ett av Skånes större hagmarksområden med ett mycket stort antal äldre ädellövträd, främst ek. Den bredare naturvärdesbedömningen i det regionala naturvårdsprogrammet 1996 var klass 2 men ökad kunskap om områdets biologiska värden har medfört en uppvärdering. Rönne å har pekats ut som ett nationellt särskilt värdefullt vatten med avseende på naturvärde av Naturvårdsverket i arbetet med miljömålet ”Levande sjöar och vattendrag”.

Beskrivning

Herrevadskloster har en historia som sträcker sig tillbaka till 1100-talet. Här vid Rönne å, norr om Söderåsen, grundade ärkebiskop Eskil 1144 ett munkkloster tillhörande cistercienserorden, det första inom dåvarande Danmark. Klosterbyggnaderna är sedan länge borta medan grundmurarna finns bevarade, dolda under marken. Endast det så kallade Kapellet, som ligger intill kungsgårdens huvudbyggnad, är ett synligt vittnesbörd om klosterbebyggelsen. Efter reformationen blev klostret i tur och ordning förläningsgods, översteboställe och administrativt centrum för skånska kommissariatet. Från 1800-talet fram till 1996 tillhörde området militären och här låg bl.a. Krigsflygskolan. I omgivningarna finns alléer, hagmarker och ekdungar med stora biologiska värden som ger området dess ålderdomliga karaktär. Hagmarkerna upptar större delen av området och här finns ett mycket stort inslag av gamla och grova träd. Inom reservatet har man noggrant mätt upp 850 gamla träd som är noga dokumenterade med mått och GPS-punkter. Det är inte bara ekar som fått bli gamla vid Herrevadskloster utan även bokar, aspar och tallar. Den stora förekomsten av gamla träd skapar förutsättningar en mångfald av lavar, mossor och insekter. Bland de gamla träden går hundratals kor och betar. I områdets norra del

har en större alsumpskog vuxit upp på mark som en gång i tiden varit sjöbotten. Området är beläget söder om Sorrödssjöarna och Ybbarpsån kommer norrifrån och rinner via sjöarna söderut genom området för att mynna i Rönne å. Invid Rönne å väster om Herrevadskloster ligger en betad strandäng med enstaka ekar, askar, aspar, björkar och alar i trädsiktet. Fältsiktet är mycket variationsrikt med många olika vegetationstyper. Här finns gräshed, friskäng, fuktäng och kärr. Floran är artrik i hagmarkerna med förekomst av bland annat ängshavre, vasstarr, grönstarr, ängsfryle, blåtåtel, rödklint, kåltistel, brudbröd, vildlin, tätört, brudborste, svinrot, blåsuga och smörbollor. Hagmarkerna utgör tillsammans med alléer, hålträäd, sumpskogar och äldre byggnader en utmärkt livsmiljö för flera fladdermusarter.

Biotopvärde

Stora sammanhängande hagmarker med mycket riklig förekomst av gamla ekar. Delvis värdefullt fältsikt i naturbetesmarkerna med både torr-, frisk- och fuktängar samt rikkärr.

Artvärde

Ett stort antal naturvårdsarter varav 100-tal rödlistade arter har noterats i området sedan 1990. Bland dessa finns ett 20-tal kärlväxter, 6 lavar, ett 10-tal svampar, ett 20-tal insekter, ett 40-tal fåglar och 4 fladdermöss. Exempel på rödlistade arter är borsttåg (NT), hartmansstarr (VU), revig blodrot (VU), granspira (NT), gammelekslav (NT), sydlig blekspik (EN), tårticka (VU), tungticka (EN, mjöltaggsvamp (VU), taggbock (NT), aspvedvivel (VU), skeppsvarvsfluga (NT), silversmygare (NT), bredbrämrad bastardsvärmare (NT), havsörn (NT), kungsfiskare (VU), mindre hackspett (NT) och fladdermössen större musöra (EN) och grålångöra (CR).

Ekologiska samband

Området ingår i värdetrakt för ek/ädellövträäd i öppna landskap i GI:s planeringsunderlag och närliggande miljöer med stor förekomst av gamla träd och död ved finns vid Söderåsen. Rönne å ingår i limnisk värdetrakt tillsammans med flera biflöden t.ex. Ybbarpsån i området och utgör ett viktigt spridningsstråk för både terrestra och limniska arter i landskapet. Området ingår även i värdetrakt för gräsmarker med spridningssamband till bl.a. närliggande Ljungbyhed i söder samt i värdetrakt för våtmarker.

Förutsättningar för bevarande

Goda förutsättningar för bevarande genom naturreservatet. Bevarande av gamla träd och död ved. Gynnande av ersättningsträd till de gamla träden. Frihuggning av gamla och grova träd i igenvuxna miljöer. Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan. Ingen negativ påverkan på vattenkemi, morfologin och hydrologin i vattendraget.

Status

- Stora delar av området ingår i naturreservatet Herrevadskloster (2011).
- I söder ingår Natura 2000-området Brandeborg SE0420293 (2004).
- Centralt i området ingår Natura 2000-området Herrevadskloster SE0420287 (2004).
- I norr ingår Natura 2000-området Herrevadskloster-Broröd SE0420242 (2004).
- Området intill Rönne å är av riksintresse för naturvården, Rönneåns dalgång-Ageröds mosse (2000).

- Stora delar av området är av riksintresse för friluftslivet, Rönneå (2017).
- Rönne å är utpekad som nationellt särskilt värdefullt vatten med avseende på naturvärde inom miljökvalitetsmålet levande sjöar och vattendrag.
- Strandskydd längs vattendragen (mestadels upp till 300 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bager, H & Persson, A. 2009. Skånes rikkärr. Rapport 2009:41. Länsstyrelsen Skåne.
- Eklövs Fiske och Fiskevård. 2010. Fiskevårdsplan för Rönne å 2010. På uppdrag av Länsstyrelsen Skåne.
- Ekologgruppen. 2016. Rönne å – sammanfattning av vattenkontrollen 2015. Ringsjöns vattenråd/Rönneåkommittén.
- Ekologgruppen. 2019. Rönne å – sammanfattning av vattenkontrollen 2019. Ringsjöns vattenråd/Rönneåkommittén.
- Gerell, R & Gerell, K. 2003. Övervakning av fladdermöss i Skåne - Fladdermusfaunan på 20 platser i Skåne 2003. Skåne i utveckling 2003:49, Länsstyrelsen Skåne.
- Klippans kommun. 2019. Naturvårdsprogram för Klippans kommun.
- Liljeholm, T & Svensson, V. 2017. Förvaltning av vilt i naturreservat med avseende på rekreation och naturvärden - Studie på Herrevadskloster naturreservat. SLU Alnarp.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2011. Beslut om bildande av naturreservatet Herrevadskloster.
- Länsstyrelsen Skåne. 2011. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Herrevadskloster.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Brandeborg SE0420293.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Herrevadskloster SE0420287.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Herrevadskloster-Broröd SE0420.
- Länsstyrelsen Skåne. 2020. Beslut om utvidgning av naturreservatet Herrevadskloster. Bilaga 2 skötselplan.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kulturmiljöprogram: Herrevadskloster-Ljungbyhed. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Nationellt värdefulla och särskilt värdefulla vatten. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Naturcentrum AB. 2010. Inventering av fladdermöss i Skåne 2010 - Med särskild inriktning på barbastell och rika bokskogsmiljöer. På uppdrag av Länsstyrelsen Skåne.

- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- VISS. 2022. Rönne å: Skärån-Ybbarpsån. MS_CD: WA21487071 VISS EU_CD: SE622119-133815. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.
- VISS. 2022. Ybbarpsån:Rönne å-Östra Sorrödssjön. MS_CD: WA14311308 VISS EU_CD: SE621853-392397. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.

KL1006 Rönne å vid Anderstorp (klass 1)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden som har motiverat hög klassning i tidigare regionalt och kommunalt naturvårdsprogram. En mindre del av området är också skyddat som naturreservat. Ån omges av en markant dalgång med många naturbetesmarker, äldre skogsbestånd i ett mosaiklandskap med många olika biotoper. Inom miljömålet "Levande sjöar och vattendrag" är Rönne å utpekad av Naturvårdsverket som ett nationellt särskilt värdefullt vatten med avseende på naturvärden och av Fiskeriverket som ett nationellt särskilt värdefullt vatten med avseende på fisk. Den bredare naturvärdesbedömningen i det regionala naturvårdsprogrammet 1996 var klass 2, men med ökad kunskap om områdets biologiska värden har en uppvärdering skett.

Beskrivning

I Klippans kommuns sydöstra del flyter Rönne å i en markant dalgång där urberget exponeras i sluttningar och bergknallar som Natthall som reser i dalgången. Nere i dalgången slingrar sig ån och omges av fuktängar som delvis fortfarande hävdas. Vid Djupadalsmölle finns en kuperad och lundartad blandädellövskog söder om Snällerödsån. Utmed vattendraget finns stora och spektakulära basaltkupper med mycket intressant flora. Liksom på norra sidan av ån domineras

trädsiktet av avenbok, med inslag av ek, skogsskogs lind, lönn och björk. Flera av träden är gamla, grova eller senvuxna. Busksiktet är överlag relativt outvecklat men benved, olvon och hagtorn förekommer, dock relativt sparsamt. Grov hassel förekommer i busksiktet. Kärnväxtfloran är mycket artrik med riklig förekomst av lundarter som blåsippa, gulsippa, tandrot, mörk lungört och vätteros. På flera av de gamla träden växer ovanliga lavar och mossor. Det finns även en intressant och artrik marksvampflora med ovanliga arter som saffransspindling, dystersopp och stor lilariska. På sluttningarna i Rönneådalgången växer ädellövskog som delvis är gammal och har värdefulla strukturer och substrat. Öster om Anderstorp ligger Anderstorps eneskog, en stor betesmark med ett 100-tal pelarenar, som är skyddad som naturreservat. Här finns också partier med slutna lövskog med flera gamla bokar och ekar. Fältsiktet påverkas av de tätt stående enarna och den slutna lövskogen. I öppnare partier finns arter som stagg, knägräs, backtimjan, borsttåg, kambräken, röllika, gråfibbla och blåklocka samt en artrik fjärilsfauna. Läs om Rönne å i Rönne å (KLI010).

Biotopvärde

Limniska miljöer i och längs vattendraget. Fuktängar kring Rönne å och skogsklädda branter med gamla träd och död ved i dalgången. Ovanför dalgången finns naturbetesmarker utan gödselpåverkan och inslag av gamla enar, bokar och ekar.

Artvärde

Ett stort antal naturvårdsarter och ett 60-tal rödlistade arter har noterats i området sedan 1990. Bland dessa kan nämnas vårstarr (NT), ängsstarr (NT), backtimjan (NT), granspira (NT), åkersyska (VU), skånsk sprötmossa (VU), klosterlav (VU), blek kraterlav (VU), rosa lundlav (VU), skillerticka (VU), bokvedblomflugan (NT), mindre hackspett (NT), kungsfiskare (VU) och utter (NT).

Ekologiska samband

Ett mycket viktigt spridningsstråk längs Rönneå för limniska och terrestra arter i både ädellövskog och naturbetesmarker. Området ingår i värdestrakt för ädellövskog och gräsmarkerna har spridningssamband till andra gräsmarker bl.a. längs Rönne å och Munkabroån i GI:s planeringsunderlag. Rönne å ingår även i limnisk värdestrakt.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd av fuktängar och naturbetesmarker utan gödselpåverkan. Ingen negativ påverkan på vattenkvalitet, morfologi eller hydrologi i dalgången eller i vattendraget. Bevarande av gamla träd och död ved.

Status

- I området ingår naturreservatet Anderstorps eneskog (2020).
- Hela området är av riksintresse för naturvården, Rönneåns dalgång-Ageröds mosse (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Rönneå (2017).
- Hela området ingår i landskapsbildsskyddsområdet Rönneåns dalgång (1965).
- I ett område vid Djupadalsmölle har ett naturvårdsavtal tecknats.

- Rönne å är utpekad som nationellt särskilt värdefullt vatten med avseende på naturvärde inom miljökvalitetsmålet levande sjöar och vattendrag.
- Strandskydd längs ån (upp till 300 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bergelin, K. 2008. Anderstorps eneskog 30 augusti. Puggehatten 22(2): 12-13.
- Eklövs Fiske och Fiskevård. 2010. Fiskevårdsplan för Rönne å 2010. På uppdrag av Länsstyrelsen Skåne.
- Ekologgruppen. 2016. Rönne å – sammanfattning av vattenkontrollen 2015. Ringsjöns vattenråd/Rönneåkommittén.
- Ekologgruppen. 2019. Rönne å – sammanfattning av vattenkontrollen 2019. Ringsjöns vattenråd/Rönneåkommittén.
- Jonsson, L. 2017. Eneskogen i Anderstorp – En studie om Juniperus communis föryngringsproblematik. SLU Alnarp.
- Klippans kommun. 2019. Naturvårdsprogram för Klippans kommun.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2020. Beslut om bildande av naturreservat Anderstorps eneskog. Bilaga 3 skötselplan.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kulturmiljöprogram: Färingtofta-Anderstorp-Snällered-Forstad. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Nationellt värdefulla och särskilt värdefulla vatten. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. m.fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- VISS. 2022. Rönne å: Klingstorpsbäcken-Snälleredån. MS_CD: WA84810623 VISS EU_CD: SE621304-134707. VattenInformationssystem Sverige hemsida.

KL1007 Klingstorpabäcken (klass 1)

Foto: Pernilla Olsson / Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden som har motiverat bildandet av naturreservat längs delar av vattendraget. Relativt opåverkat vattendrag med höga limniska värden och förekomst av Natura 2000-arter. Inom miljömålet ”Levande sjöar och vattendrag” är Klingstorpabäcken tillsammans med nedre delen av biflödet utpekad av Naturvårdsverket som ett nationellt särskilt värdefullt vatten med avseende på naturvärden. Delar av området ingick i det regionala naturvårdsprogrammet från 1996, men ökad kunskap om de limniska miljöernas värden har medfört en uppvärdering.

Beskrivning

Klingstorpabäcken (ibland stavat Klingstorpsbäcken) har sin upprinnelse i ett antal dammar norr om Guvarp och slingrar sig i sydvästlig riktning förbi Färingtofta för att slutligen mynna i Rönne å vid Forestad. Klingstorpabäcken omges på flera sträckor av lövsumpskog som ger god skuggning, men också av trädlösa mader. Vattendraget är relativt naturligt med strömmande vattenpartier, naturliga forsar, blockrika miljöer och områden med mycket goda lek- och uppväxtmiljöer för öring. Det finns även ett flertal kvillområden med en rik och fuktkrävande flora. Den starkt hotade flodpärlmusslan förekommer på flera håll i både huvudfåran och biflödet. Endast gamla individer har noterats vilket kan innebära att föryngringen är obefintlig och att restaureringsåtgärder behövs. Uppströms finns förekomst av flodkräfta. Fiskarter som har noterats i vattendragen är bland annat öring, elritsa, bäcknejonöga, lake, ål, abborre och gädda. I Klingstorpabäcken finns bitvis rikligt med axslinga och näckmossa, men också kabbleka, igelknopp och vattenmynta. Invid vattendraget växer på sina håll den i Skåne ovanliga ormbunkeväxten safsa. I omgivande betesmarker och strandängar växer bl.a. blåsuga,

gökblomster och ängsbrässa. Väster om Färingtofta ligger gruslandskapet vid Munkabroån som ingår i området. Området består av ett gammalt grustag som till stora delar är tallplanterat men som också hyser torrängar och smådammar med stor betydelse för växt- och djurliv. Här finner man bl.a. kungsmyntha, backtimjan och ljung och fjärilsarter som ängspärlemorfjäril, silverblåvinge, ljungblåvinge och mindre bastardsvärmare. Fyra delområden är skyddade som naturreservat. Inom miljömålet ”Levande sjöar och vattendrag” är Klingstorpabäcken tillsammans med nedre delen av biflödet utpekad av Naturvårdsverket som ett nationellt särskilt värdefullt vatten med avseende på naturvärden.

Biotopvärde

Relativt naturligt vattendrag med förhållandevis rent vatten och många skyddsvärda miljöer i och i anslutning till vattendraget. En av Skånes viktigaste kvarvarande lokaler för flodpärlmussla. Betesmarker och lövskogar längs vattendraget.

Artvärde

Ett 20-tal rödlistade arter har noterats i området sedan 1990. Bland dessa finns backtimjan (NT), backsippa (VU), desmeknopp (NT), stallört (NT), mindre bastardsvärmare (NT), sexfläckig bastardsvärmare (NT), flodpärlmussla (EN), flodkräfta (CR), lake (VU) och ål (CR).

Ekologiska samband

Viktigt spridningstråk längs vattendraget. Sydlig randpopulation i flodpärlmusslans utbredningsområde i Sverige. Hela Klingstorpabäckens huvudfåra och biflodets nedre del utgör en limnisk värdestrakt i GI:s planeringsunderlag. Gräsmarkerna har spridningssamband med andra värdefulla gräsmarker i landskapet t.ex. längs Rönne å.

Förutsättningar för bevarande

Goda genom naturreservatet, som dock behöver utökas för att omfatta större delen av huvudfåran samt nedre delen av biflödet. Fortsatt beskuggning från träd (i grupp eller solitärt), förekomst och bevarande av ekologiskt funktionella skydds zoner i anslutning till vattendraget i form av mader, alsumpskog etc. Förekomst av död ved. Fria vandringsvägar.

Ingen fysisk påverkan eller granplantering i eller i anslutning till ån, ingen årensning. Ingen negativ påverkan på vattenkvalitet eller hydrologi. För betesmarker och strandängar behövs fortsatt betesdrift. I skogspartierna behöver gamla träd och död ved sparas. På torrängarna finns behov av röjning av igenväxningsvegetation för att bevara mångfalden av blommande örter. Vidare är markstörningar som rör om ytskiktet gynnsamt för sandlevande organismer.

Status

- I området ingår naturreservatet Klingstorpabäcken (2019).
- Södra delen av området är av riksintresse för naturvärden, Rönneåns dalgång-Ageröds mosse (2000).
- I norr ingår det skogliga biotopskyddsområdet 2000:207.
- Klingstorpabäcken är utpekad som nationellt särskilt värdefullt vatten med avseende på naturvärde inom miljökvalitetsmålet levande sjöar och vattendrag.
- Strandskydd längs bäcken (upp till 300 meter och bitvis 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Ekologgruppen. 2016. Rönne å – sammanfattning av vattenkontrollen 2015. Ringsjöns vattenråd/Rönneåkommittén.
- Ekologgruppen. 2019. Rönne å – sammanfattning av vattenkontrollen 2019. Ringsjöns vattenråd/Rönneåkommittén.
- Hylander, S. 2004. Flodpärlmusslans känslighet för predation från kräftor: effekt i jämförelse med andra hotfaktorer i ett skånskt vattendrag. Skåne i utveckling 2004:18, Länsstyrelsen Skåne.
- Hylander, S. 2005. Biotopkartering av Klingstorpabäcken 2003 – Naturvärden och behov av restaureringsåtgärder i ett biflöde till Rönne å. Länsstyrelsen Skåne.
- Klippans kommun. 2019. Naturvårdsprogram för Klippans kommun.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2019. Beslut om bildande av naturreservatet Klingstorpabäcken. Bilaga 3 skötselplan.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kulturmiljöprogram: Färingtofta-Anderstorp-Snällered-Forestad. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Nationellt värdefulla och särskilt värdefulla vatten. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Ulvholt, M. 2005. Bottensedimentets betydelse för flodpärlmusslans föryngring – en metodutveckling. Högskolan Kristianstad.
- VISS. 2022. Klingstorpabäcken (Gvarpsbäcken, Munkabroån). MS_CD: WA19283783 VISS EU_CD: SE622064-135208. VattenInformationssystem Sverige hemsida.

KLI008 Klippans pappersbruk (klass 1)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden som har motiverat hög klassning i det kommunala naturvårdsprogrammet. Värdena är främst knutna till ån samt äldre träd och varierad skogsmiljö kring Rönne å. Delar av området ingick som klass 3 i det regionala naturvårdsprogrammet från 1996, men har sedan dess uppvärderats. Inom miljömålet "Levande sjöar och vattendrag" är Rönne å utpekad av Naturvårdsverket som ett nationellt särskilt värdefullt vatten med avseende på naturvärden och av Fiskeriverket som ett nationellt särskilt värdefullt vatten med avseende på fisk.

Beskrivning

Klippans Pappersbruk ligger vid Rönne å söder om Klippan. Kring ån finns ett större område med ädellövskog med många gamla ekar. Fågellivet är rikt i skogsområdet. Rönne å är reglerad på denna sträcka och bildar dammar vid Forsmöllan och Stackarp. Ädellövskogen har höga biotop- och artvärden men i det kommunala naturvårdsprogrammet bedöms betesmarken i norr som mest värdefull. I betesmarken, som korsas av Krikavägen, finns ett stort antal grova ekar och bokar, vissa med en omkrets runt fem meter. Buskskiktet är ganska svagt utvecklat med slån, hagtorn och nyponbuskar. Flera av träden är mycket gamla, vidkroniga med grova bark och har håligheter med mulm. Det finns även en del död ved av både ek och bok. Gräsmarken är kultiverad och de floristiska värdena är tämligen låga. Områdets värden är istället knutna till de gamla träden som hyser ovanliga arter som korallticka, oxtungssvamp och gammelekslav. Håligheterna ger förutsättningar för fladdermöss, fåglar och ovanliga insekter. Ekföryngring saknas vilket kan leda till ett kontinuitetsbrott på sikt. Läs om Rönne å i Rönne å (KLI010).

Biotopvärde

Främst förekomst av gamla ekar och gammal ädellövskog med inslag av död ved samt limniska miljöer i Rönne å.

Artvärde

Ett flertal naturvårdsarter varav ett 40-tal rödlistade arter har noterats sedan 1990, bland annat hartmansstarr (VU), svinrot (NT), korallticka (NT), oxtungssvamp (NT), klubbkremla (NT), gammelekslav (NT), skuggoranglav (NT), violettekantad guldvinge (NT), sumpkamgälsnäcka (NT), kungsfiskare (VU) och mindre hackspett (NT).

Ekologiska samband

Området utgör ett viktigt spridningstråk för både arter i trädmiljöer, limniska miljöer och gräsmarker längs Rönne å. Ån ingår i limnisk värdestrakt i GI:s planeringsunderlag. Området ingår även i värdestrakt för ek/ädellövträd i öppna landskap.

Förutsättningar för bevarande

Ingen negativ påverkan på hydrologi eller vattenkvalitet. Bevara äldre träd och död ved. Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan. Frihuggning av ekar i ädellövskogen. Föryngring av ekar i betesmarkerna för att undvika kontinuitetsbrott i framtiden.

Status

- Hela området är av riksintresse för naturvården, Rönneåns dalgång-Ageröds mosse (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Rönneå (2017).
- I området ingår tre områden som tecknat naturvårdsavtal SK 788-2004, SK 820-2004 och SK 819-2004.
- Rönne å är utpekad som nationellt särskilt värdefullt vatten med avseende på naturvärde inom miljö kvalitetsmålet levande sjöar och vattendrag.
- Strandskydd längs ån (upp till 300 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Eklövs Fiske och Fiskevård. 2010. Fiskevårdsplan för Rönne å 2010. På uppdrag av Länsstyrelsen Skåne.
- Ekologgruppen. 2016. Rönne å – sammanfattning av vattenkontrollen 2015. Ringsjöns vattenråd/Rönneåkommittén.
- Ekologgruppen. 2019. Rönne å – sammanfattning av vattenkontrollen 2019. Ringsjöns vattenråd/Rönneåkommittén.
- Klippans kommun. 2019. Naturvårdsprogram för Klippans kommun.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.

- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kulturmiljöprogram: Klippan. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Nationellt värdefulla och särskilt värdefulla vatten. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- VISS. 2022. Rönne å: Klingstorpsbäcken-Snällersån. MS_CD: WA84810623 VISS EU_CD: SE621304-134707. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.

KL1009 Rönneådalen och Risebergagården (klass 1)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga habitat och artvärden som har motiverat klass 1 i kommunens naturvårdsprogram. Rönne å omges här av värdefulla äldre bestånd av ädellövsskog och fuktängar samt har limniska värden som har motiverat Naturvårdsverket att utpeka ån som ett nationellt särskilt värdefullt vatten med avseende på naturvärden. Området ingick som klass 2 i det regionala naturvårdsprogrammet från 1996, men har uppvärderats sedan dess.

Beskrivning

Området omfattar Rönne ås sträckning från Ljungbyhed till Forestad. Ån kantas av både öppna och trädklädda betesmarker, mader, strandängar och ädellövskog. På hävdade marker växer bl.a. gökblomster, ängsvädd, brudbröd och ängsbräsma. Kring Risebergagården finns ett stort antal grova och ihåliga lövträd, främst av ek men även lönn och ask. Flera av träden har imponerande dimensioner och värdefulla strukturer som blottad ved och håligheter med mulm. De gamla träden hyser en rik kryptogamflora. Mellan Riseberga och Brohuset finns en övervägande torr betesmark med bl.a. backsippa, backtimjan, blåsuga och hårginst. I sydöstra delen av området

ligger Pilos äng med rester av gammal slåttermark som idag betas. Smörbollar och backruta har sannolikt utgått från området, men här finns ännu arter som brudbröd, småvänderot och aklejruta. Läs om Rönne å i Rönne å (KLI010).

Biotopvärde

Gamla ädellövträd längs Rönne å, särskilt vid Risebergagården. Fuktängar och betesmarker kring ån och värdefulla limniska miljöer i Rönne å.

Artvärde

Flera naturvårdsarter varav ett 40-tal rödlistade arter har noterats sedan 1990. Bland de rödlistade arterna finns backsippa (VU), baktimjan (NT), svinrot (NT), pilblad (NT), grå taggsvamp (NT), skillerticka (NT), oxtungssvamp (NT), ekticka (NT), matt pricklav (NT), örtlav (EN), bokvårtlav (NT), skeppsvarvsfluga (NT), blomvassivel (VU), lake (VU), ål (CR), sävsparv (NT), stare (VU), nordfladdermus (NT) och utter (NT).

Ekologiska samband

Området utgör ett viktigt spridningstråk längs Rönne å för arter knutna till limniska miljöer, fuktiga gräsmarker och äldre lövträd. Rönne å ingår i en limnisk värdetrakt i GI:s planeringsunderlag. Området ingår även i värdetrakt för gräsmarker med spridningssamband längs bl.a. Rönne å samt i värdetrakt för ek/ädellövträd i öppna landskap.

Förutsättningar för bevarande

Bevarande av äldre träd och död ved. Fortsatt hävd av de öppna markerna utan gödselpåverkan. Ingen påverkan på vattendragets hydrologi, morfologi eller vattenkvalitet.

Status

- Hela området är av riksintresse för naturvården, Rönneåns dalgång-Ageröds mosse (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Rönneå (2017).
- Stora delar av området ingår i landskapsbildsskyddsområdet Rönneåns dalgång (1965).
- Rönne å är utpekad som nationellt särskilt värdefullt vatten med avseende på naturvärde inom miljökvalitetsmålet levande sjöar och vattendrag.
- Mindre del i väst ingår i vattenskyddsområdet Ljungbyheds samhälle (1988).
- Strandskydd längs ån (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Eklövs Fiske och Fiskevård. 2010. Fiskevårdsplan för Rönne å 2010. På uppdrag av Länsstyrelsen Skåne.
- Ekologgruppen. 2016. Rönne å – sammanfattning av vattenkontrollen 2015. Ringsjöns vattenråd/Rönneåkommittén.
- Ekologgruppen. 2019. Rönne å – sammanfattning av vattenkontrollen 2019. Ringsjöns vattenråd/Rönneåkommittén.
- Klippans kommun. 2019. Naturvårdsprogram för Klippans kommun.

- Ljungberg, P & Svensson, M. 2010. Musselinventering i några skånska vattendrag 2006 – med särskild fokus på tjockskalig målarmussa (*Unio crassus*). Rapport 2010:8, Länsstyrelsen Skåne.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kulturmiljöprogram: Färingtofta-Anderstorp-Snällered-Forstad. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Nationellt värdefulla och särskilt värdefulla vatten. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. m.fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- VISS. 2022. Rönne å: Ybbarpsån-Bäljane å nr 2. MS_CD: WA91141358 VISS EU_CD: SE621868-134393. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.

KLI010 Rönne å (klass 1)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden knutna till ån och kringliggande fuktängar och skogspartier. Området hänger ihop med Rönneåns delar i grannkommunerna och bildar ett långt sammanhängande kärnområde för biologisk mångfald. Naturvårdsverket har pekat ut ån som ett nationellt särskilt värdefullt vatten med avseende på naturvärde.

Beskrivning

Rönne å har en sammanlagd längd på cirka 80 kilometer (Skånes näst största å) och rinner från Västra Ringsjön till Skälderviken. Detta område omfattar Rönne ås sträckning från Ljungbyhed till kommungränsen mot Åstorp. Ån är näringsrik och fint meandrande med en lång sammanhängande strömsträcka och naturliga forsar. Längs ån finns både utbredda översvämningsmarker och djupt nerskurna partier och raviner samt rikkärr, strandvegetation, ädellöv- och barrskog. Ån är Skånes bästa laxförande vattendrag och hyser ett stort antal fiskarter i ett ursprungligt fiskbestånd samt en rik bottenfauna. Till fiskfaunan hör bl.a. havsnejonöga, flodnejonöga, lax, ål, gädda och abborre. Rönne å ingår även i fisk- och musselvattendirektivet och det finns historiska uppgifter om förekomst av flodpärlmussla och tjockskalig målarmussla i huvudfåran. Skalfynd 2004 tyder på att tjockskalig målarmussla fortfarande kan förekomma. Rönneåns dalgång har stor betydelse som fågellokal, både rast- och häckningslokal. På strandängarna förekommer flera olika vadarfåglar och längs vattendraget ses ofta kungsfiskare. Rönneån nedström första vandringshindret vid Klippan, tillsammans med biflödena Kagleån, Klövbäcken, Bäljane å och Rössjöholmsån, är utpekade av Fiskeriverket som nationellt särskilt värdefullt vatten med avseende på fisk. Rönne å (från mynningen till Herrevadskloster) och dess biflöden Rössjöholmsån och Bäljane å är dessutom upptagna i Naturvårdsverkets förteckning över fiskvatten som ska skyddas enligt förordningen om miljö kvalitetsnormer för fisk- och musselvatten. Utter finns i vattendraget.

Biotopvärde

Vattendraget med kringliggande våtmarker, skogsdungar och gräsmarker.

Artvärde

Ett stort antal naturvårdsarter förekommer både i och i anslutning till ån, varav ett 30-tal rödlistade arter. Flat dammussla (NT) och äkta målarmussla (NT) har hittats i huvudfåran. Flodpärlmussla (EN) och tjockskalig målarmussla (EN) kan mycket väl finnas i huvudfåran, då dessa arter fortfarande finns i vissa biflöden. Bland övriga rödlistade arter finns desmeknopp (NT), pilblad (NT), vattenfräne (NT), forsmossa (NT), ekticka (NT), scharlakansvaxskivling (NT), sumpkamgälsnäcka (NT), entita (NT), lake (VU), ål (CR) och utter (NT).

Ekologiska samband

Området utgör ett viktigt spridningstråk längs Rönne å för arter knutna till limniska miljöer, fuktiga gräsmarker och äldre lövträd. Rönne å ingår i en limnisk värdetrakt i GI:s planeringsunderlag. Området ingår även i värdetrakt för gräsmarker med spridningssamband längs bl.a. Rönne å samt i värdetrakt för ek/ädellövträd i öppna landskap.

Förutsättningar för bevarande

Ingen negativ påverkan på vattenkvalitet, morfologi eller hydrologi. Bevarande av åplan med återkommande svämningar.

Status

- Hela området är av riksintresse för naturvården, Rönneåns dalgång-Ageröds mosse (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Rönneå (2017).

- Rönne å är utpekad som nationellt särskilt värdefullt vatten med avseende på naturvärde inom miljö kvalitetsmålet levande sjöar och vattendrag.
- Strandskydd längs ån (bitvis upp till 300 meter, annars upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Eklövs Fiske och Fiskevård. 2009. Fiskevårdsplan för Rönneåns nedre del, med inriktning på lax och havsöring. På uppdrag av Länsstyrelsen Skåne.
- Eklövs Fiske och Fiskevård. 2010. Fiskevårdsplan för Rönne å 2010. På uppdrag av Länsstyrelsen Skåne.
- Ekologgruppen. 2016. Rönne å – sammanfattning av vattenkontrollen 2015. Ringsjöns vattenråd/Rönneåkommittén.
- Ekologgruppen. 2019. Rönne å – sammanfattning av vattenkontrollen 2019. Ringsjöns vattenråd/Rönneåkommittén.
- Klippans kommun. 2019. Naturvårdsprogram för Klippans kommun.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kulturmiljöprogram: Kvidinge-Tommarp-Bjärsgård. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Nationellt värdefulla och särskilt värdefulla vatten. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. m.fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- VISS. 2022. Rönne å: Klövbäcken-Skärån. MS_CD: WA60391049 VISS EU_CD: SE622476-133505. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.
- VISS. 2022. Rönne å: Pinnån-Bäljane å nr 1. MS_CD: WA30603388 VISS EU_CD: SE623033-132783. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.

KLI011 Söderåsens norra sluttning (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotopvärden främst kopplade till storleken på bokskogen och förekomst av värdefulla strukturer, substrat och markförhållanden. Här finns också potential för höga artvärden. Den bredare naturvärdesbedömningen i det regionala naturvårdsprogrammet 1996 var också klass 2.

Beskrivning

På Söderåsens branta nordostsluttning finns omfattande bokskogar med äldre träd. En del av området utgörs av produktionsbokskogar, men det finns inslag av mycket värdefulla partier med gamla träd och död ved. I västra delen av området, mellan Krika och Klöva hallars naturreservat, finns rasbranter och ett stort inslag av gamla bokar samt död ved i form av torrakor och lågor. Här finns också en rik förekomst av vedlevande svampar och mossor. Sluttningen i området genomkorsas av flera bäckdråg som har en rik flora, särskilt i de nedre delarna. I produktionskogen är florans mer trivial. Svampfloran är generellt rik med många tickor, kremlor och soppar.

Biotopvärde

Större område med äldre bokskog och förekomst av död ved, bäckraviner och rasbranter.

Artvärde

Ett fåtal naturvårdsarter och fem rödlistade arter har noterats i området sedan 1990. De noterade rödlistade arterna är mörk dunört (NT), småvänderot (VU), dvärgporina (VU), vedlavklubba (VU) och bokblombock (VU).

Ekologiska samband

Området ingår i värdetrakt för ädellövskog och är ett viktigt spridningsstråk längs Söderåsens norra sluttning. Vattendragen ingår i limniska värdetrakter och är spridningslänkar till Rönne å.

Förutsättningar för bevarande

Bevarande av äldre skog med död ved som skapar spridningsmöjligheter mellan Skäralid och Klöva hallar. Veteraniseringsåtgärder i yngre bokbestånd skulle skapa fler livsmiljöer för vedlevande organismer.

Status

- Hela området är av riksintresse för naturvården, Söderåsen med vattendrag och Jällabjär (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Söderåsen (2014).
- I sydost ingår ett skogligt biotopskyddsområde, SK 41-2018.
- Hela området ingår landskapsbildsskyddsområdet Söderåsen mellan Skäralid och Västra Sönnarslövs kyrka (1970).
- I väst ingår vattenskyddsområdet Klintarp (2003).
- Strandskydd längs vattendragen (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Klippans kommun. 2019. Naturvårdsprogram för Klippans kommun.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- VISS. 2022. Längstebäck. MS_CD: WA16311994 VISS EU_CD: NW622150-133404. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.

KL1012 Bonnarps hed och Ljungbyheds flygfält (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden som har motiverat Natura 2000-område i en del av området. Här finns för kommunen unika sandmarker med ett mycket stort antal rödlistade arter, trots att området är relativt dåligt undersökt på grund av den militära verksamheten. Bonnarps hed var med som klass 2 i det regionala naturvårdsprogrammet från 1996, men flygfältet ingick inte. Den ökade kunskapen om sandmarkernas betydelse för den biologiska mångfalden gör att hela flygfältsområdet idag ingår som klass 2.

Beskrivning

Mellan Söderåsen och Rönne å utreder sig en större sandslätt med torra magra marker. Här ligger Ljungbyheds flygfält som under större delen av 1900-talet drevs av Flygvapnet, men som idag är en civil mindre flygplats. Hela landskapet bestod tidigare av omfattande ljunghedar, som senare har odlats upp, vuxit igen eller blivit landningsbanor för flygplatsen. En del av heden har restaurerats och börjar återfå en karakteristisk flora. På och omkring flygfältet finns stora blomrika ytor med ängs- och hedvegetation. Markerna är huvudsakligen torra och hedartade, men det finns även inslag av fuktängsmiljöer. Vissa partier är under igenväxning medan andra sköts och hävdas väl. Bonnarps hed, söder om flygfältet, är en välhävdad ljunghed med spridda tallar, björkar och sälgar samt flera sandblottor. Floran på heden är tämligen ensartad med dominans av ljung, fårsvingel, krustätel och gråfibbla. Till floran i området hör också bl.a. baktimjan, blåmunkar, hårginst, slätterfibbla, stagg, backstarr och vårstarr. Området har ett rikt insektsliv med bl.a. flera arter av dyngbaggar och fjärilar. Här finns också häckande fåglar som sånglärka, hämpling, grönfink, stenskvätta och gulsparv. Skärån rinner igenom området för

att ansluta till Rönne å i nordväst. Större delen av flygfältet är inte tillgänglig för allmänheten och kunskapen om de biologiska värdena är därför begränsade.

Habitatvärde

Torra sandiga gräsmarker med inslag av sandblottor och speciella förutsättningar för en rik flora och fauna.

Artvärde

I området finns ett stort antal naturvårdsarter och bland dessa har noterats ett 50-tal rödlistade arter sedan 1990. Troligen finns betydligt fler då flygfältet är svårt att besöka. Bland de rödlistade arterna knutna till sandmarkerna finns bl.a. backstarr (NT), backtimjan (NT), kantsmalbi (NT), gråstreckad backmätare (VU), mindre purpurmätare (NT), violettkantad guldvinge (NT), ängsmetallvinge (NT), sexfläckig bastardsvärmare (NT), bredbrämad bastardsvärmare (NT), mindre bastardsvärmare (NT) och gulsparv (NT).

Ekologiska samband

Området ingår i värdetrakt för gräsmarker i GI:s planeringsunderlag. Den sandiga gräsmarken ligger dock geografiskt relativt isolerat. Skärån ingår i limnisk värdetrakt och är spridningslänk till Rönne å.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan och naturvårdsanpassad skötsel av flygplatsen. Omrörning av markskiktet för att skapa sandblottor är gynnsamt för sandlevande organismer.

Status

- I området ingår Natura 2000-området Bonnarps hed SE0420243 (2004).
- En mindre del av området är av riksintresse för naturvården, Rönneåns dalgång-Ageröds mosse (2000).
- En mindre del vid Rönneå är av riksintresse för friluftslivet, Rönneå (2017).
- Strandskydd längs Skärån (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Eklöv, A. 2000. Inventering av fiskfauna, bottenfauna och vattenbiotop - Söderåsen 2000.
- Klippans kommun. 2019. Naturvårdsprogram för Klippans kommun.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2016. Bevarandeplan för Natura 2000-området Bonnarps hed SE0420243.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kulturmiljöprogram: Herrevadskloster-Ljungbyhed. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.

- Nilsson, L A. 2007. Spetsandbi och andra rödlistade sandbin beroende av säl- och videblommor i Sverige - En inventering och statusbedömning 2006. Meddelande 2007:12, Länsstyrelsen Kalmar.
- Olsson, K-A. m.fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- VISS. 2022. Skärån. S_CD: WA32370039 VISS EU_CD: SE621643-134041. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.

KLIO13 Juskushall och Räfshalen (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga habitat- och artvärden som har motiverat klass 1 och klass 2 i kommunens naturvårdsprogram. Räfshalen är en av Skånes få kvarvarande slätterängar och gränsar till vulkanresten Juskushall med äldre lövskog och rika markförhållanden. Området ingick som klass 3 i det regionala naturvårdsprogrammet 1996, men har uppvärderats sedan dess.

Beskrivning

Området ligger norr om Riseberga och förutom Juskushall och Räfshalen ingår även Bandsjön i söder. Räfshalen är en torräng som delvis har karaktär av ljunghed. Räfshalen hävdas genom bete och en mindre yta slås med lie och sköts av Klippans naturskyddsförening. Den centrala delen är välhävdad och i stort sett trädfri medan övriga delar utgörs av en trädbärande betesmark med björk, tall och apel med något svagare hävd. Buskskikt finns med en och hagtorn. Jordmånen är mineralrik/basisk vilket skapar förutsättningar för en intressant flora. Den biologiska mångfalden är slående med en artrik såväl flora som fauna knuten till hävdade gräsmarker. Slättergubbe, månlåsbräken, vridfingersvamp och lutvaxskivling tillhör de sällsynta arter som

särskilt kan framhållas. Ett mycket stort antal dagfjärilar, 45 stycken, har noterats på ängsmarken. Strax väster om Räfshalen ligger vulkanresten Juskuhall som höjer sig ett 20-tal meter i landskapet med branta sluttningar, framför allt på västra sidan. Höjden täcks av äldre lövskog med förekomst av död ved och stor artrikedom på träd och buskar. Vegetationen utgörs främst av örtrik ekskog med liljekonvalj, grönvit nattviol och blåsuga. I rasbranterna växer svartbräken. Till häckfågeln i Juskushall hör bl.a. stenknäck, skogsduva och mindre hackspett. Övriga delar av området är barrskogsdominerade. Bandsjön är en populär badplats.

Habitatvärde

Välhävdade gräsmarker med förutsättningar för rik flora och fauna. Sällsynt slåtterhävd. Bergformation med ädellövskog med rika markförhållanden och speciellt mikroklimat.

Artvärde

Ett stort antal naturvårdsarter varav ett 30-tal rödlistade arter har noterats sedan 1990. Bland de rödlistade arterna finns slåttergubbe (VU), hårginst (NT), månlåsbräken (NT), svinrot (NT), vridfingersvamp (VU), lutfingersvamp (NT), violettkantad guldvinge (NT), sexfläckig bastardsvärmare (NT) och mindre bastardsvärmare (NT). Till häckfågeln hör bl.a. mindre hackspett (NT), svartvit flugsnappare (NT) och spillkråka (NT).

Ekologiska samband

Området ingår i värdestrakt för gräsmarker med spridningssamband till gräsmarker längs bl.a. Rönne å. Området ingår även i värdestrakt för ek/ädellövskog i GI:s planeringsunderlag. Limniska spridningslänkar finns till Rönne å.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt betes- och slåtterhävd utan gödselpåverkan. Bevarande av äldre träd och död ved i skogen.

Status

- Strandskydd (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Klippans kommun. 2019. Naturvårdsprogram för Klippans kommun.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. m.fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- VISS. 2022. Bandsjön. MS_CD: WA35582064 VISS EU_CD: NW621974-134428. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.

KLI014 Linneröd (klass 2)

Foto: Mona Persson/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden som har motiverat klass 1 i kommunens naturvårdsprogram och naturreservat. Den bredare naturvärdesbedömningen i det regionala naturvårdsprogrammet 1996 var klass 3 men ökad kunskap om de biologiska värdena samt en positiv utveckling efter reservatsbildningen har medfört en uppvärdering. Inom miljömålet ”Levande sjöar och vattendrag” är Bäljane å utpekad av Naturvårdsverket som ett nationellt värdefullt vatten med avseende på naturvärde.

Beskrivning

Området består av äldre bokskog på åsryggar och fuktigare partier i svackorna med både öppen kärrvegetation och sumpskog. Skogen är varierad och flerskiktad och utgörs av ek, avenbok, bok, gran och tall. Även asp och björk förekommer, ibland som uppväxande sly och ungskogar. Det finns rikligt med död ved av olika slag. Insprängt i skogen finns mindre kärr, diken/vattendrag och gammal åkermark. Det finns flera blomrika partier med ängsflora som lockar en artrik insektsfauna med mindre vanliga fjärilar som ängsmetallvinge och olika bastardsvärmare. En del av lövträden i Linneröd är gamla och har börjat få en del påväxt av kryptogamer som klippfrullania, barkkornlav, och glansfläck. På ekstubbar växer den ovanliga dvärgbägarlaven. Svampfloran har höga värden, både vad gäller mark- och vedlevande arter. På gran i området växer den i Skåne mycket sällsynta brandtickan och i västra delen har den sällsynta isabellflugsvampen noterats. Till häckfåglarna hör bl.a. skogsduva och mindre hackspett. I öster rinner Bäljane å som är utpekad av Naturvårdsverket som ett nationellt värdefullt vatten med avseende på naturvärde.

Biotopvärde

Äldre lövskog med förekomst av död ved och inslag av kärr.

Artvärde

Ett flertal naturvårdsarter varav närmare 30 rödlistade arter har noterats sedan 1990. Bland de rödlistade arterna finns vårstarr (NT), dvärgbägarlav (NT), isabellflugsvamp (VU), oxtungssvamp (NT), ängsmetallvinge (NT), bredbrämad bastardsvärmare (NT), spillkråka (NT), grönsångare (NT) och gulspurv (NT).

Ekologiska samband

Områdets äldre bokskog ligger relativt isolerat i landskapet. Bäljane å ingår i limnisk värdetrakt i GI:s planeringsunderlag och är spridningslänk till Rönne å.

Förutsättningar för bevarande

Naturreseptatet ger goda förutsättningar för bevarande. Bevara äldre träd och död ved. Ingen negativ påverkan på våtmarker och vattendrag.

Status

- Området ingår i naturreseptatet Linneröd (2019).
- Området ingår i Natura 2000 område Linneröd SE0420150 (2004).
- Bäljane å är utpekad som nationellt värdefullt vatten med avseende på naturvärde inom miljö kvalitetsmålet levande sjöar och vattendrag.
- Strandskydd längs Bäljane å (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Eklöv, A. 2000. Inventering av fiskfauna, bottenfauna och vattenbiotop - Söderåsen 2000.
- Eklöv, A. 2002. Fiskevårdsplan för Bäljane å 2002. På uppdrag av Helsingborgs Sportfiske och Fiskevårdsförening.
- Ekologgruppen. 2016. Rönne å – sammanfattning av vattenkontrollen 2015. Ringsjöns vattenråd/Rönneåkommittén.
- Ekologgruppen. 2019. Rönne å – sammanfattning av vattenkontrollen 2019. Ringsjöns vattenråd/Rönneåkommittén.
- Klippans kommun. 2019. Naturvårdsprogram för Klippans kommun.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2005. Bevarandeplan för Natura 2000-område Linneröd SE0420150.
- Länsstyrelsen Skåne. 2019. Beslut om bildande av naturreseptatet Linneröd. Bilaga 8 skötselplan.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.

- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Nationellt värdefulla och särskilt värdefulla vatten. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- VISS. 2022. Bäljane å nr 1: Perstorpsån-Källa (Oderbäck). MS_CD: WA79934815 VISS EU_CD: SE623330-134758. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.

KLI015 Ekhage väster om Bjärsgård (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden som har motiverat klass 1 i kommunens naturvårdsprogram på grund av ett stort antal gamla ekar med värdefulla strukturer och substrat. I det regionala naturvårdsprogrammet från 1996 var bedömningen klass 3, men området har uppvärderats sedan dess.

Beskrivning

Området utgörs av en betad ekhage med ett mycket stort antal gamla och grova ekar med grov bark, vida trädkronor och håligheter med mulm. I västra och nordvästra delen av området finns åsar på vilka det växer mindre grova träd som är senvuxna och troligen mycket gamla. Flera av träden i området har skador eller är ihåliga. Träden har ett betydande värde för ved- och barklevande arter bland insekter och kryptogamer men sannolikt även för fåglar och fladdermöss. Här finns ett stort inslag av död ved. Gräsmarkerna är till stora delar kultiverade och hyser en ganska trivial kärlväxtflora. Till floran hör bl.a. backsmultron, liten blåklocka, gråfibbla, gökärt och äkta johannesört.

Biotopvärde

Äldre solbelysta ekar i halvöppet landskap med förekomst av mulm, ihåliga träd och multnande ved.

Artvärde

Ett stort antal naturvårdsarter och ett 10-tal rödlistade arter har noterats sedan 1990. Det finns bland annat uppgifter om tårticka (EN), ekticka (NT), oxtungssvamp (NT), matt pricklav (NT), hjälmbrösklav (NT), skeppsvarvsfluga (NT och tvåfläckig smalpraktbagge (NT).

Ekologiska samband

Området ingår i värde-trakt för ek/ädellövträd i öppna landskap i GI:s planeringsunderlag och har spridningssamband med kringliggande äldre lövskogsbestånd, t.ex. i öster vid Bjärsgård. Gräsmarkerna har spridningssamband med andra värdefulla gräsmarker i landskapet, t.ex. gräsmarkerna i väster längs Rönne å.

Förutsättningar för bevarande

Bevarande av äldre träd och död ved. Se till att det finns yngre träd som kan ta över efter de gamla träden för att undvika ett framtida kontinuitetsbrott. Vid behov röjning och frihuggning av gamla och grova träd. Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan.

Status

- Nästan hela området omfattas av ett naturvårdsavtal SK 278-2014.

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Klippans kommun. 2019. Naturvårdsprogram för Klippans kommun.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kulturmiljöprogram: Kvidinge-Tommarp-Bjärsgård. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.

KL1016 Tranhults bokskog (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden i bokskogen som har motiverat klass 1 i kommunens naturvårdsprogram. Området var inte med i det regionala naturvårdsprogrammet från 1996.

Beskrivning

Området består av en lövdominerad skog med fyra småhöjder med gammal bokskog. I de fuktiga och blöta sänkorna växer en äldre lövsumpskog. Området är kuperat med klippor, sten och block. I bokskogarna finns inslag av avenbok och sumpskogen utgörs av al, björk och gran. Jordmånen är fläckvis näringsrik med arter som vispstarr och gulplister i bokbackarna och småvänderot och kärrfibbla i sumpskogen. Det finns mycket gott om multnande ved och även flera ihåliga träd. På de gamla träden växer en artrik lavflora med bokvårtlav, bokkantlav, havstulpanlav och den mycket ovanliga arten liten ädellav. De högsta värdena är knutna till bokskogen men även sumpskogen är mycket värdefull och bidrar med en jämn och hög luftfuktighet.

Biotopvärde

Äldre bokskog och sumpskog med förekomst av död ved.

Artvärde

Några naturvårdsarter har noterats varav fem rödlistade arter: småvänderot (VU), liten ädellav (EN), bokvårtlav (NT), bokkantlav (NT) och jättesvampmal (NT).

Ekologiska samband

Området ligger relativt isolerat som äldre bokskog. Limniska spridningslänkar finns till Rönne å via bland annat Gvarpsbäcken och Munkabroån.

Förutsättningar för bevarande

Bevara äldre träd och förekomst av död ved. Ingen negativ påverkan av hydrologin i sumpskogen.

Status

- I området ingår fyra skogliga biotopskyddsområden, 2000:203, 2000:204, 2000:205 och 2000:206.

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Klippans kommun. 2019. Naturvårdsprogram för Klippans kommun.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.

KLI017 Bjärsgård (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden som har medfört hög klassning i regionala och kommunala naturvårdsprogram. Ett stort och variationsrikt skogs- och dammlandskap med höga biologiska värden främst knutna till äldre träd. Den bredare naturvärdesbedömningen i det regionala naturvårdsprogrammet 1996 var också klass 2.

Beskrivning

Skogs- och sjölandskapet kring Bjärsgårdsåsens centrala delar innehåller åtskilligt av geologiskt och biologiskt intresse. Rullstensåsen bildar här ett komplex med åsrygg i olika riktningar.

Många åsgröpar är vattenfyllda och bildar området många småsjöar. Sjöarna ligger inbäddade i bokskogar med inslag av ek och andra lövträd. Sjö- och dammsystemet med bäckar ner till Bäljane å är av stort värde för fågellivet, bland annat förekommer kungsfiskare, forsärla, grågås, mindre hackspett, skogsduva och röd glada. Skogen har en rik svampflora med arter som blomkålssvamp, ekbrosking och liten stinksvamp. I den västligaste delen av området ingår några alléer och ekhagar med värdefulla ädellövträd som hör till Bjärsgårds herrgård. Det finns mycket goda förutsättningar för en värdefull insektsfauna i de gamla träden men flera av dem hotas idag av uppväxande ungskog. I området har bl.a. den sällsynta läderbaggen noterats vilket tyder på att det finns fler sällsynta vedlevande insekter i området. Floran är överlag svagt utvecklad men här och var finns mer näringsrik mark med inslag av arter som buskstjärnblomma och ormbär.

Biotopvärde

Främst förekomst av äldre ädellövskog med riklig förekomst av död ved, ihåliga träd och solexponerade gamla träd.

Artvärde

Ett stort antal naturvårdsarter varav ett 40-tal rödlistade arter har noterats sedan 1990 i området som inte är speciellt väl undersökt. Bland annat finns här backtimjan (NT), matt pricklav (NT), gammelekslav (NT), bokvärtlav (NT), oxtungssvamp (NT), ekticka (NT), tårticka (VU), tungticka (EN), korallticka (NT), läderbagge (VU), sexfläckig bastardsvärmare (NT), entita (NT), mindre hackspett (NT) och nordfladdermus (NT).

Ekologiska samband

Området ingår i värde-trakter för ek/ädellövträd i öppna landskap i GI:s planeringsunderlag och spridningsmöjligheter finns till ädellövträdmiljöer vid bl.a. Rönne å och Söderåsen. I området finns flera vattendrag och sjöar som nedströms sammansluter med Bäljane å och senare Rönne å.

Förutsättningar för bevarande

Bevara äldre träd och död ved. Vid behov röjning och frihuggning av gamla och grova träd. Säkra förekomst av ersättningssträd som ska ta över efter de gamla träden för att undvika ett kontinuitetsbrott.

Status

- Strandskydd (upp till 100 meter).

Referenser

- Andersson, H. 2007. Inventering av vedlevande insekter i sex områden i västra Skåne 2006 – Bjärsgård, Farstorp, Hallagården i Rössjöholm, Hjorthagen i Vrams Gunnarstorp, Knutstorp, Spjutseröd. Calluna 2007.
- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Arup, U. 2013. Lavfloran i 10 områden i västra Skåne. På uppdrag av Naturskyddsföreningen i Skåne.
- Eklöv, A. 2003. Fiskevårdsplan för Smalarpsån, Vedbybäcken och Perstorpsbäcken 2003. På uppdrag av Helsingborgs Sportfiske och Fiskevårdsförening.
- Klippans kommun. 2019. Naturvårdsprogram för Klippans kommun.

- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Naturcentrum AB. 2011. Inventering av fladdermöss i Skåne 2010 - Med särskild inriktning på barbastell och rika bokskogsmiljöer. På uppdrag av Länsstyrelsen Skåne.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kulturmiljöprogram: Kvidinge-Tommarp-Bjärsgård. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- VISS. 2022. Bihagasjön. MS_CD: WA61808324 VISS EU_CD: NW622973-133650. VattenInformationssystem Sverige hemsida.
- VISS. 2022. Borgasjön. MS_CD: WA78295453 VISS EU_CD: NW622852-133407. VattenInformationssystem Sverige hemsida.
- VISS. 2022. Sjökrökasjön. MS_CD: WA64983941 VISS EU_CD: NW622902-133529. VattenInformationssystem Sverige hemsida.
- VISS. 2022. Smålarpsån. MS_CD: WA55782830 VISS EU_CD: SE623312-133908. VattenInformationssystem Sverige hemsida.
- VISS. 2022. Vasasjön. S_CD: WA64983941 VISS EU_CD: NW622902-133529. VattenInformationssystem Sverige hemsida.
- VISS. 2022. WA50622302. MS_CD: WA50622302 VISS EU_CD: NW622809-133420. VattenInformationssystem Sverige hemsida.
- VISS. 2022. WA50737435. MS_CD: WA50737435 VISS EU_CD: NW622891-133420. VattenInformationssystem Sverige hemsida.

KL1018 Syrkhultamossen (klass 2)

Sveriges nationalblomma – liten blålocka. Foto: Josefin Persson/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotopvärden som har motiverat hög klassning i tidigare regionalt och kommunalt naturvårdsprogram. Den bredare naturvärdesbedömningen i det regionala naturvårdsprogrammet 1996 var också klass 2 och bygger på den nationella våtmarksinventeringen.

Beskrivning

Området ligger i kommunens östra del på gränsen till Höörs kommun. Mossen består av tre svagt välvda mosseystor, som är sammanbundna av en sumpskog. Intill mossen i söder ligger Syrkhultasjön. Det kala och tuviga mosseplanet domineras av tuvull och ris och omges av kantskog med framför allt björk. En smal lagg förekommer på ett par ställen med flaskstarr, blååtätel och bladvass. Sumpskogen är artrik med bl.a. älgört, strandklo, kärrsilja, blååtätel och bladvass samt al och björk i trädsiktet. Strandkärren mellan mossen och sjön domineras av sjöfräken, bladvass och vattenklöver. Fågellivet är också typiskt för miljön med arter som orre, trana, spillkråka och korp. Tillfälligt förekommer också storlom, sparvuggla och mindre korsnäbb.

Biotopvärde

Relativt opåverkad och stor myrmark med mossepartier samt sjö.

Artvärde

Ett flertal naturvårdsarter varav ett 10-tal rödlistade arter är noterade från området sedan 1990, främst fåglar. Här finns uppgifter om bland annat borsttåg (NT), mörk dunört (NT), duvhök (NT), spillkråka (NT), talltita (NT) och gulsparv (NT).

Ekologiska samband

Området ingår i värdestrakt för våtmark och sumpskog i GI:s planeringsunderlag och har spridningssamband till bl.a. Fjärhusmossen i norr och Svalemossen i öster. Limniska spridningslänkar finns till Rönne å via bl.a. Snällerödsån.

Förutsättningar för bevarande

Ingen negativ påverkan på hydrologin. Bevarande av gamla träd och död ved.

Status

- Stora delar av området är av riksintresse för naturvården, Syrkhultamossen och Svalemossen (2000).
- Strandskydd runt Syrkhultasjön (upp till 300 meter).
- Strandskydd längs vattendragen (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Klippans kommun. 2019. Naturvårdsprogram för Klippans kommun.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Strandberg, R. 1996. Inventering av häckande fåglar vid sjöar, dammar och Svale mosse i Höörs kommun 1996. På uppdrag av styrgruppen för Agenda-21, Höörs kommun.
- VISS. 2022. Syrkhultasjön. MS_CD: WA76196953 VISS EU_CD: NW621725-135639. VattenInformationssystem Sverige hemsida.
- VISS. 2022. WA79230468. MS_CD: WA79230468 VISS EU_CD: NW621846-135669. VattenInformationssystem Sverige hemsida.

KL1019 Bokskogar vid Björnkärr (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden som främst är knutna till äldre bokskog och speciella markförhållanden i bäckraviner och fuktdrag. Den bredare naturvärdesbedömningen i det regionala naturvårdsprogrammet från 1996 var klass 3, men områdets biologiska värden har uppvärderats sedan dess.

Beskrivning

På gränsen mellan Ängelholms och Klippans kommuner finns ett skogsområde på sluttningssonen i övergången mellan Ängelholmsslätten och det skogsklädda urbergsområdet i norra delen av kommunen. Den brutna topografin med stark sluttning och block och berghällar i dagen har gjort att skogen inte har brukats lika intensivt som kringliggande skogar. Här finns fortfarande en hel del äldre skog och förekomst av död ved. Längs med kommungränsen finns ett parti med särskilt värdefull skog som främst består av bok och klibbal. Denna del är blockig och har gott om död ved i form av både högstubbar och lågor.

Biotopvärde

Äldre ädellövskog och sumpskog i sluttningsszon.

Artvärde

Ett fåtal naturvårdsarter har noterats men det saknas uppgifter om rödlistade arter eftersom området är bristfälligt undersökt.

Ekologiska samband

Sluttningszonen med bäckraviner sträcker sig i NV-SO riktning och utgör en sammanhängande skogsmiljö med spridda värdekärnor i GI:s planeringsunderlag. Limniska spridningslänkar finns till Pinnån.

Förutsättningar för bevarande

Bevara äldre träd och död ved.

Status

Ingen.

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Klippans kommun. 2019. Naturvårdsprogram för Klippans kommun.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- VISS. 2022. WA93500524. MS_CD: WA93500524 VISS EU_CD: NW623538-133129. VattenInformationSystem Sverige hemsida.

KLIO20 Jällabjär (klass 2)

Foto: Carina Zätterström/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden som främst är knutna till äldre bokskog och som har motiverat bildande av naturreservat. Området hade klass 2 även i det regionala naturvårdsprogrammet från 1996.

Beskrivning

Naturreservatet Jällabjär ligger till största delen i Svalövs kommun, men ett mindre område i öst ligger i Klippans kommun. Området utgörs av vulkanresten Jällabjär och de delar som ligger i Klippans kommun är huvudsakligen bevuxna med bokskog med inslag av ek och avenbok. Det finns sparsamt med död ved och endast ett mindre antal av träden är riktigt gamla. Floran är fläckvis frodig med arter som gulplister, gulsippa och tandrot. På ett par gamla träd vid bergfoten växer lavar som bokvårtlav och rosa lundlav. I de lågt liggande delarna och längst i nordost blir marken blötare och här finner man sumpskog. Närmast kommungränsen finns en snårig ekskog som har vuxit upp på gammal betesmark. I området ingår några mindre betesmarkspartier. Läs mer i Svalövs kommun (SVA010 Jällabjär).

Biotopvärde

Ädellövskog och sumpskog som fläckvis har värdefulla strukturer och substrat.

Artvärde

Ett tiotal rödlistade arter har noterats från de delar av Jällabjär som ligger i Klippans kommun. Bland dessa finns bokvårtlav (NT), bokkantlav (NT), rosa lundlav (VU), mindre hackspett (NT) och spillkråka (NT).

Ekologiska samband

Området ingår i värdetrakt för ädellövskog med närhet till Söderåsens nationalpark med äldre ädellövskog och Rönneådalgången med både äldre ädellövskog och gräsmarker med lång hävdkontinuitet. Vattendraget ingår i limnisk värdetrakt i GI:s planeringsunderlag och är spridningslänk till Rönne å.

Förutsättningar för bevarande

Bevara äldre träd och död ved. Vid behov röjning och frihuggning av äldre träd.

Veteraniseringsåtgärder kan vara lämpliga för att påskynda utvecklingen av värdefulla strukturer och substrat för vedlevande organismer.

Status

- Området ingår i naturreservatet Jällabjär (2021).
- I väst är området av riksintresse för naturvärden, Söderåsen med vattendrag och Jällabjär (2000).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Klippans kommun. 2019. Naturvårdsprogram för Klippans kommun.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.

- Länsstyrelsen Skåne. 2021. Bildande av naturreservatet Jällabjär. Bilaga 2 skötselplan.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.

KLIO21 Pinnån (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden knutna till ån och kringliggande fuktängar och skogspartier. Pinnån hänger ihop med Rönneåns biflöden i grannkommunerna och bildar ett långt sammanhängande kärnområde för biologisk mångfald. Inom miljömålet ”Levande sjöar och vattendrag” är Pinnån utpekad av Naturvårdsverket som ett nationellt värdefullt vatten avseende naturvärden och av Fiskeriverket som nationellt särskilt värdefullt med avseende på fiskevärden i den nedre delen upp till Stora mölla. Den bredare naturvärdesbedömningen i det regionala naturvårdsprogrammet 1996 var klass 3 för den nedre delen men med ökad kunskap om åns limniska värden har en uppvärdering skett av hela vattendragets biologiska värden.

Beskrivning

Pinnån rinner fram i en tydligt avgränsad dalgång i kommunens norra del för att därefter följa kommungränsen mot Ängelholm innan den slutligen mynnar i Rönne å vid Ugglarp. Pinnån omges av isälvsediment och moränryggar som korsar vattendraget och skapar strömmande vattenmiljöer. I den nedre delen meandrar ån sig fram i landskapet. Pinnån är en näringsfattig å som har en rik bottenfauna däribland dagsländan *Baetis liebenauae* samt skalbaggar *Brychius elevatus* och *Riolus cupreus*. I Pinnån finns fina lek- och uppväxtområden för havsvandrande lax och öring. Lax och havsöring kommer dock inte längre än till Källna, där Skånes tredje högsta

vattenfall, Stora mölla, finns med en fallhöjd på cirka sju meter. Ål kan troligtvis ta sig förbi fallet och ovanför fallet finns stationär öring. Andra arter som förekommer i ån är till exempel sandkrypare, elritsa och lake. I kvillområden växer den i Skåne ovanliga ormbunksväxten safsa. Ån är starkt påverkad av rensning, rätning och fördjupning samt dikning av kringliggande odlingsmarker.

Biotopvärde

Meandrande vattendrag med översvänningsytor, strömvattensträckor, bottensubstrat och naturligt vattenfall.

Artvärde

Ett fåtal naturvårdsarter har noterats sedan 1990 och bland de rödlistade finns ål (CR), lake (VU) och dagsländan *Baetis liebenauae* (NT).

Ekologiska samband

Hela Pinnån utgör en limnisk värde-trakt GI:s planeringsunderlag och spridningslänkar finns till Rönne å och biflöden. I väst ingår området i värde-trakt för gräsmarker med spridningssamband till bl.a. gräsmarkerna längs Rönne å.

Förutsättningar för bevarande

Ingen negativ påverkan på hydrologi och vattenkvalitet. Fortsatt beskuggning från träd (i grupp eller solitärt), förekomst av död ved i vattendraget och ekologiskt funktionella skydds-zoner i anslutning till vattendraget. Ingen fysisk påverkan, ingen årensning.

Fria vandringsvägar uppströms och nedströms det naturliga fallet, som inte ska åtgärdas.

Status

- I väst vid Rönne å är området av riksintresse för naturvården, Rönneåns dalgång-Ageröds mosse (2000).
- Pinnån är utpekad som nationellt värdefullt vatten med avseende på naturvärde inom miljö-kvalitetsmålet levande sjöar och vattendrag.
- I väst vid Rönne å är området av riksintresse för friluftslivet, Rönneå (2017).
- Vid Östra Ljungby ingår delar av vattenskyddsområdet Östra Ljungby samhälle (1995).
- Strandskydd längs ån (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Eklöv, A. 2005. Fiskevårdsplan för Pinnån 2005. På uppdrag av Hjalmsjön och Pinnåns Fiskevårdsområdesförening.
- Klippans kommun. 2019. Naturvårdsprogram för Klippans kommun.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.

- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Nationellt värdefulla och särskilt värdefulla vatten. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- VISS. 2022. Pinnån: Rönne å-Hjälmsjön. MS_CD: WA27985066 VISS EU_CD: SE623444-133589. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.

KLIO22 Bäljane å (klass 2)

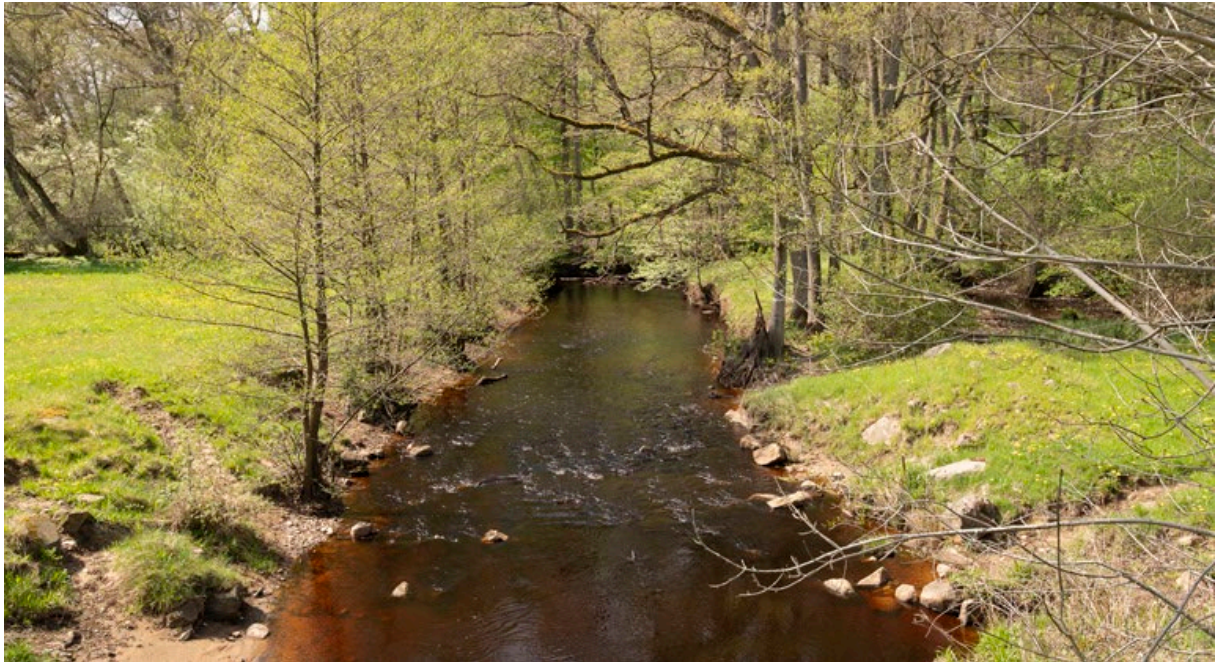

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden i de limniska miljöerna. Fina lek- och uppväxtområden för havsvandrande lax och öring. Inom miljömålet ”Levande sjöar och vattendrag” är Bäljane å utpekad av Naturvårdsverket som ett nationellt värdefullt vatten med avseende på naturvärden och av Fiskeriverket som ett nationellt särskilt värdefullt vatten med avseende på fisk. Området ingick som klass 3 i det regionala naturvårdsprogrammet från 1996 men ökad kunskap om de limniska värdena har medfört en uppvärdering.

Beskrivning

Bäljane å rinner in från Perstorps kommun, öster om Hyllstofta, och meandrar sig vidare i östvästlig riktning genom Klippans kommun för att slutligen mynna i Rönne å. Bäljane å är ett vattendrag med mycket höga limniska värden, framför allt kopplat till reproducerande lax- och havsöring samt en hög grad av naturlighet. Bottensubstratet består uppströms Vedby av bland annat grus och sten för att i den nedre delen övergå till mer finkorniga material såsom lera, silt och sand. Ån är väl skuggad och det förekommer rikligt med död ved. Ån kantas av svämplan, vars översvämningsfrekvens dock har minskat till följd av viss rensning och fördjupning av fåran. I Bäljane å har vandringsvägarna för fisk öppnats upp och är i stort sett passerbar ända upp till

Ebbarp. Det finns dock ett partiellt vandringshinder vid Söndraby mölla som är passerbart vid högre flöden. Fiskfaunan är artrik med arter som lax, öring, lake, ål, grönling, sandkrypare, bäcknejonöga, elritsa, abborre, gädda, mört och braxen. Här förekommer förfarande bestånd av flodkräfta. Rönne å (från mynningen till Herrevadskloster) och dess biflöden Rössjöholmsån och Bäljane å är dessutom upptagna i Naturvårdsverkets förteckning över fiskvatten som ska skyddas enligt förordningen om miljö kvalitetsnormer för fisk- och musselvatten.

Biotopvärde

Meandrande vattendrag med översvänningsytor, strömvattensträckor och bottensubstrat. Alsumpskog längs vattendraget med äldre träd och död ved. Partier med hävdpåverkad gräsmark med hävdkontinuitet i ådalen.

Artvärde

I området finns ett flertal naturvårdsarter noterade sedan 1990 varav cirka 20 är rödlistade. Bland dessa kan nämnas ål (CR), flodkräfta (CR), lake (VU), dagsländan *Baetis liebenauae* (NT), utter (NT), kungsfiskare (VU), mindre hackspett (NT) och spillkråka (NT).

Ekologiska samband

Viktigt ekologiskt stråk i öst-västlig riktning som binder samman limniska miljöer, alsumpskog och gräsmarker med hävdkontinuitet i dalgången. Bäljane å ingår i limnisk värdetrakt i GI:s planeringsunderlag och sammansluter nedströms med Rönne å.

Förutsättningar för bevarande

Ingen negativ påverkan på hydrologi och vattenkvalitet. Fortsatt beskuggning från träd (i grupp eller solitärt), förekomst av död ved i vattendraget och ekologiskt funktionella skyddszoner i anslutning till vattendraget. Ingen fysisk påverkan, till exempel genom årensning. Bibehålla fria vandringsvägar. Fortsatt hävd utan gödselpåverkan i gräsmarkerna.

Status

- Bäljane å är utpekad som nationellt värdefullt vatten med avseende på naturvärde inom miljö kvalitetsmålet levande sjöar och vattendrag.
- Strandskydd längs ån (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Eklöv, A. 2002. Fiskevårdsplan för Bäljane å 2002. På uppdrag av Helsingborgs Sportfiske och Fiskevårdsförening.
- Eklöv, A. 2000. Inventering av fiskfauna, bottenfauna och vattenbiotop - Söderåsen 2000.
- Eklövs Fiske och Fiskevård. 2010. Fiskevårdsplan för Rönne å 2010. På uppdrag av Länsstyrelsen Skåne.
- Ekologgruppen. 2016. Rönne å – sammanfattning av vattenkontrollen 2015. Ringsjöns vattenråd/Rönneåkommittén.

- Ekologgruppen. 2019. Rönne å – sammanfattning av vattenkontrollen 2019. Ringsjöns vattenråd/Rönneåkommittén.
- Klippans kommun. 2019. Naturvårdsprogram för Klippans kommun.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kulturmiljöprogram: Kvidinge-Tommarp-Bjärsgård. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Nationellt värdefulla och särskilt värdefulla vatten. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- VISS. 2022. Bäljane å nr 1: Smålarpsån-Perstorpsån. MS_CD: WA14946877 VISS EU_CD: SE622639-133859. VattenInformationssystem Sverige hemsida.

KLI023 Skäråns nedre del (klass 2)

Sveriges nationalblomma – liten blåklocka. Foto: Josefin Persson/Länsstyrelsen Skåne

Motiv för klassning

Höga biotop- och artvärden knutna till ån. Inom miljömålet ”Levande sjöar och vattendrag” är övre delen av Skärån utpekad av Naturvårdsverket som ett nationellt värdefullt vatten med avseende på naturvärden. Skärån ingick som del i två större områden i det regionala naturvårdsprogrammet från 1996 som klass 2 respektive klass 3.

Beskrivning

Uppe på Söderåsen rinner Kvärkabäcken och Dejobäcken, i kommungränsen mot Svalöv. De två bäckarna rinner samman och bildar Skärån som rinner vidare genom Söderåsen på botten av en bäckravin ner mot Skäralid. Övre delen av Skärån ligger inom område KLI001 Söderåsens nationalpark där också de värdefullaste delarna av vattendraget finns. Nedre delen av Skärån är kraftigt påverkad av jordbruk och här är vattendraget både dikat och rätat och vid Ljungbyheds flygplats även kulverterat. Ett omlöp har anlagts förbi Skäralidsdammen under 2019, vilket bidrar till att fisk och andra vattenlevande organismer nu kan vandra fritt i ån från Rönneå och upp i Skärån. Vid provfiske har bl.a. öring, bäcknejonöga, elritsa, gädda, småspigg och ål påträffats.

Biotopvärde

Varierat vattendrag med raka, blockrika strömsträckor och meandrande, lugnflytande sträckor.

Artvärde

Här finns flera naturvårdsarter och några rödlistade arter som kungsfiskare (VU), lake (VU) och ål (CR)

Ekologiska samband

Hela Skärån utgör en limnisk värdestrakt GI:s planeringsunderlag och spridningslänkar finns till Rönne å.

Förutsättningar för bevarande

Ingen negativ påverkan på hydrologi och vattenkvalitet. Fortsatt beskuggning från träd (i grupp eller solitär), förekomst av död ved i vattendraget och ekologiskt funktionella skyddszoner i anslutning till vattendraget. Ingen fysisk påverkan och ingen årensning.

Status

- Stora delar av området är av riksintresse för naturvården, Söderåsen med vattendrag och Jällabjär (2000).
- Stora delar av området är av riksintresse för friluftslivet, Söderåsen (2014).
- Stora delar av området ingår i landskapsbildsskyddsområdet Söderåsen mellan Skäralid och Västra Sönnarslövs kyrka (1970).
- Strandskydd längs ån (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Eklöv, A. 2000. Inventering av fiskfauna, bottenfauna och vattenbiotop - Söderåsen 2000.
- Ekologgruppen. 2007. Bottenfaunan i fyra vattendrag på Söderåsen. Länsstyrelsen Skåne.
- Klippans kommun. 2019. Naturvårdsprogram för Klippans kommun.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen. Skånska natur- och kulturmiljöer.

- Länsstyrelsen Skåne. 2010. Bottenfauna och påväxtalger i några vattendrag i Söderåsens nationalpark 2007. Rapport 2010:12, Länsstyrelsen Skåne.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kulturmiljöprogram: Herrevadskloster-Ljungbyhed. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kulturmiljöprogram: Skäralid - Söderåsen. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- VISS. 2022. Skärån. MS_CD: WA32370039 VISS EU_CD: SE621643-134041. VattenInformationssystem Sverige hemsida.